

[LIBER ANTIPHONARIUS.]

AD ANTIPHONARIUM S. GREGORII PRAEFATIO.

649 Quod de Sacramentorum libro jam diximus, ipsius videlicet collectorem et correctorem potius sanctum Gregorium exstitisse quam auctorem, id quoque de libro Antiphonario qui nomen ejus praefert est intelligendum. Quod significare videtur Joannes Diaconus, cum lib. II Vitae sancti Gregorii, cap. 6, cui titulus est: *Antiphonarium centonizans, cantorum constituit scholam*, ait: *More sapientissimi Salomonis, propter musicae compunctionem dulcedinis, Antiphonarium centonem cantorum studiosissimus nimis utiliter compilavit*. Quae de schola cantorum ab eodem sanctissimo pontifice instituta, de lectulo in quo recubans modulabatur, de flagello quo pueris minabatur, et de authentico ejusdem Antiphonario Romae magna veneratione asservatis, refert Joannes Diaconus, ibidem legi possunt.

Cum *centonem* vocat Antiphonarium Gregorianaе Vitae scriptor, eundemque simul compilatum asserit, satis innuit non unum ipsius esse parentem, sed plurimorum qui praecesserant, fortasse Romanorum pontificum, partim esse fetum. Nimirum longe antiquior nostro Gregorio est ecclesiasticus cantus; imo pene a reipublicae Christianae exordio receptum illum docuerunt Socrates lib. VI, cap. 8, et alii. Qua de re consulendi sunt qui de divinis officiis olim scripserunt, Isidorus, lib. de ecclesiast. Offic.; Rabanus, lib. II de Institutione clericorum, et alii; nostra vero aetate cardinalis Bona, lib. de divina Psalmodia, ac Joan. Mabillonius, in disquisitione de cursu Gallicano, § 1.

Quaedam in Ecclesia canebantur olim alternis vicibus, ut etiam modo fit; alia vero simul et adunatis choris. Primum canendi modum veteres appellarunt ἀντίφωνον ὑμνωδίαν, alterum σύμφωνον. Prioris modi meminit Socrates loco laudato; utriusque autem sanctus Gregorius Nazianzenus in carmine iambico de Virtute, sub finem. Hinc Antiphonae nomen ad Latinos derivatum, et ex Antiphona dictus liber Antiphonarius. Eundem etiam appellatum Officiale observat ex Agobardo noster Hugo Menardus in nota 337 ad librum Sacramentorum.

Porro quamvis Antiphonarius Romanus, seu Gregorianus, non solum Antiphonam, sed etiam quaecunque in Missa chorus canit complectatur, nomen tamen hoc sortitus est ab Antiphona quae praecinitur, quam nunc Introitum appellamus, quia ad Introitum praemittitur. In ipso libri Sacramentorum limine: *In primis ad Introitum Antiphona qualis fuerit, statutis temporibus*. Caetera fere pristinum nomen retinuerunt, si Graduale excipiamus, quod olim

dicebatur Responsorium. Quanquam etiam Gradale vocaretur aliquando, ut ex initio libri sacramentorum liquet: *Postmodum dicitur Oratio, deinde sequitur Apostolus, item Gradale*. Hinc ab ipso Antiphonarium Gradualem appellatum observamus apud Micrologum, ut ex notis ad festum sancti Pauli, et ad officium sancti Apollinaris constat.

Institutam a nostro Gregorio cantandi methodum per Occidentem propagarunt sanctissimi Patris alumni, maxime qui Augustino pergenti in Britanniam comites sese adjunxerant, ut docet Joannes Diaconus, lib. II, cap. 8. De Anglis quidem luculentum habemus venerabilis Bedae testimonium, lib. V hist., cap. 21. De Acca episcopo: *Cantorem quoque egregium, inquit, nomine Maban, qui a successoribus discipulorum beati papae Gregorii in Cantia fuerat cantandi sonos edoctus, ad se suosque instituendos accersiit*. Nec minus perspicue idem elicitur ex sancto Wilfrido Eboracensi episcopo, qui apud Eddium ejus Vitae scriptorem **650** gloriatur: *Quod post obitum primorum procerum a sancto Gregorio directorum, docuisset totam Ultraumbrensiem gentem quomodo, juxta usum primitivae Ecclesiae, consono vocis modulamine, binis astantibus choris, persultare Responsorii, Antiphonisque reciprocis* (**Act. SS. Ord. S. Benedict., sec. IV, part. I**).

Corruptum lapsu temporis apud Anglos, Gallos, aliosque Occidentales populos ecclesiasticum cantum restituit Joannes quidam Romanus cantor, qui secutus fuerat Theodorum a Vitaliano Papa in Britanniam missum, et Dorobernensi, al. Cantuariensi, Ecclesiae totius Angliae metropolitanae praepositum (**Joan. Diac., lib. 2, cap. 8**). Hinc dum Romanarum Antiphonarum usum ex Romana Ecclesia in Gallicanam invectum esse per Pipinum legimus (**Mabill. de Cursu Gall., pag. 398**), cui scilicet Paulus papa *Antiphonale et Responsale ex urbe direxit*, id fortasse potius de illius usus restitutione intelligendum quam de prima institutione. Quanquam non diffiteamur plurimas in Galliis Ecclesias suos veteres usus usque ad Caroli Magni tempora retinuisse.

Hic imperator, dissonantia Romani et Gallicani cantus Romae offensus, altercantibus invicem Romanis et Gallis, viso authentico Gregorii Antiphonario, ita litem composuit, ut Romanam cantandi methodum Gallicanae longe anteponebam censeret. Ideoque *duos suorum industrios clericos Adriano tunc episcopo dereliquit; quibus tandem satis eleganter instructis, Metensem metropolim ad suavitatem modulationis pristinae revocavit, et per illam totam Galliam suam correxit*, inquit Joannes Diaconus, lib. II, cap. 9.

Metensis Antiphonarii fama usque ad sancti Bernardi tempora vixit, ut liquet ex tractatu ejusdem, de cantu seu correctione Antiphonarii, tomo II, opusculo XIII, pag. 693, novissimae Editionis. Cum enim priores Patres Cistercienses nihil antiquius haberent quam in divinis laudibus id cantare, quod magis authenticum inveniretur, miserunt qui Metensis Ecclesiae Antiphonarium (nam id Gregorianum esse dicebatur) transcriberent et afferrent, ut refert sanctus Bernardus. Verum illum Codicem et cantu et littera depravatum ac incompositum probarunt.

Romanum hunc Gregorianumque Antiphonarium jam a Pamelio editum tomo II Liturgicon, et Vaticanae postea operum sancti Gregorii Editioni insertum, atque in Gussanvillaeana recusum, denuo recensuimus ad Codices mss. duos Theodericenses in quibus compendiose simul cum libro Sacramentorum continetur, ad Codicem Vallis Clarae, ac praesertim ad exemplar Compendiense sancti Cornelii mire depictum et litteris purpureis ac aureis, regia

munificentia ornatum. In eo autem multa occurrunt notis musicis superscriptis ad cantum comparata. In titulo legitur: *Gregorius praesul meritis et nomine dignus, summum conscendens honorem, renovavit monimenta Patrum priorum, et composuit hunc libellum, musicae artis, scholae cantorum per anni circulum. Incipit Dominica prima de Adventu Domini.* Aetatem insignis illius Codicis, tum ex scriptura, tum ex prosa quadam de beata Maria, quam exhibuimus in appendice, explorare licet. Scriptura sane nono convenit saeculo; ex prosa vero eadem manu descripta liquet tunc Normannos per Galliam grassatos esse; quae Caroli Calvi imperatoris, Compendiensis monasterii fundatoris, tempora designant. Ex eodem Codice subjiciemus Antiphonas, Versus, Responsaria, quae ad antiquum cursum ecclesiasticum pertinent. Plura de sancti Gregorii Antiphonario dicere supersedemus, quia praefationem eruditissimi Petri Gussanvillaei huic attexendam judicavimus, ex qua multa scitu digna haurire poterunt, qui copia et varietate delectantur.

PETRI GUSSANVILLAEI PRAEFATIO.

651 Joannes Diaconus trecentis fere post sanctum Gregorium annis scribens, lib. II de Vita ejusdem, cap. 6, hunc quem edimus Antiphonarium sancto Gregorio tribuit, cujus Codicem, an autographum? an apographum? Romae in Lateranensi patriarchio reperiri testatur. Sit penes eum ejusque sequaces fides, non ausim ego reclamare, quamvis ista assertio nonnullis posse videatur nubeculis obscurari. Aliud porro est Antiphona facere; aliud ordinare, distinguere, recensere, quibusdam de novo additis. Plerique Auctores de Antiphonis multa hinc inde mendicata non cessant obtrudere, nihil pensi habentes vocem ambiguum explicare, ritusque varios separare, qui sub istius vocis cortice latentes inepte confunduntur. Itaque pauca cum voce, tum de usu vocis, annotabo. Vox est origine Graeca ἀντίφωνος, contrasonans, ἀντιφωνέω, contrasono. Anacreon poeta, ode 1: Κἄγῳ μέν ἦδον ἄθλους Ἡρακλέους· λύρη δὲ Ἔρωτας ἀντεφώνει. Id est:

Ego labores canebam Herculis; lyra autem contrasonabat amores.

Apud ecclesiasticos Auctores Graecos ac Latinos non idem semper fuit istius vocis usus. Primitus ἀντιφωνεῖν erat Psalmos aut prophetias aut Hymnos alternis vicibus canere, et quasi chorum choro respondere. Sic apud Isai., cap. VI: *Clamabant angeli alter ad alterum.* Sic Psal. LXVII, 18, pro eo quod vulgo legimus *millia laetantium schinan*, Rabbi Salomon et Eugubinus interpretantur *alternantium*, a radice *schanah*, quae significat *iterare, duplicare*, quasi angeli alternis Deum cantibus laudent. Sic nostro more Psalmos Davidicos et Hymnos quoscunque nostris insertos Breviariis, Prosas Missalibus, etiamnum concinimus. Ex Philone, apud Eusebium, Hist. lib. II, cap. 17; Nicephorum, lib. II, cap. 15, uni ex omnibus surgenti psallentique, alii circa finem accinebant. Sed praestat legere ipsum Philonem, lib. de Vita contemplativa. Ex Hist. tripartita, lib. X, cap. 9, Nicephoro lib. XIII, cap. 8, hunc alternandi morem ab angelis accepit sanctus Ignatius. Theodoretum, Hist. lib. II, cap. 24, non

satis expenderunt qui de Antiphonis scripsere; indico, non exscribo, scilicet conciliandae forent historiae, ut quidpiam certi asseratur. Equidem reor Antiphonum non verba fuisse quae canebantur, sed modum ipsum canendi sive Psalmos, sive prophetias, sive Hymnos, sive Responsoria, aut quid simile. Apud Sozomenum, lib. VIII, cap. 8: Κατὰ τῶν ἀντιφώνων τρόπον ἔψαλλον, *Antiphonorum ad instar psallebant*. De Arianis loquitur, quorum fraudes sanctus Joannes Chrysostomus prudenti imitatione dissipavit. Haimo, ad Psalm. VII, notat ex diversis quandoque Psalmis vel laudibus Antiphonas conjungi. Joannes Cassianus, de Antiphonis apud monachos agens, lib. II Instit., veterem eorum morem agnoscit et quasi damnat; c. 2, recipit; c. 8, de Matutinis res erat. Concil. Turonense II, c. 18, ann. 567, de Antiphonis quaedam sancit subobscuriora nobis. Et c. 23, de Ambrosianis Hymnis. Ex sancto Augustino, Retract. lib. II, cap. 11, liquet tunc morem Carthagine coeptum dicendi ad altare Hymnos de Psalmorum libro, sive ante Oblationem, sive cum Oblata populo distribuerentur. Epist. etiam 119, ad Januarium, cap. 18, de Hymnis et Psalmis canendis agitur. Legimus etiam, Retract. cap. 19, Psalmum et Hypopsalma a sancto viro facta adversus Donatistas. Quid autem intersit inter Psalmos, Hypopsalmata, Hymnos, Responsoria, Tractus, Offertorium, Graduale, Introitus, Ephymnia, Typica, Troparia, necnon Antiphona, nescio an quisquam hucusque aperte dixerit; at multi confuderunt perperam. In Sabae typico observare est discrimen inter Antiphona ac Typica. Idem 652 fere exhibet sancti Joannis Chrysostomi liturgia, μετὰ τὰ εἰρηνικὰ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ πρῶτον ἀντίφωνον, ἢ τὰ τυπικὰ, εἰ ἐστὶ κυριακῇ, etc. Occurrunt in Missa Mosarabum, et in mysteriis praesantificatorum 1, 2, 3, Antiphonum sancti Germani Const. patr. In rerum eccl. Theoria, meminit 1, 2, 3, Antiphoni; et paulo ante ait Antiphona esse prophetarum praedictiones, etc. Scilicet desumebantur ut plurimum ex sacris Scripturis. Ita Laodic., c. ult.; Bracar. I, c. 30. At concil. Tolet. IV Patres, c. 12, minus severe statuunt de Hymnis; et multa tum in isto canone, tum in 12, 13, 14, 15, reperire est ad rem qua de agimus pertinentia, si modo veterem morem non ex nostro metiamur; nam Antiphonae hodiernae non alternis canuntur ut antiquitus. Faciunt plerique sanctum Ambrosium primum inter Latinos Antiphonorum auctorem; non repugno, explicent modo prius quid per *Antiphona* intelligant, an Hymnos, quales edidit et carmina, de quibus testatur epist. 32. Equidem laudes de quibus Tolet. IV, c. 11, et Hymnos de quibus Theodoretus, in Publio, c. 5 Hist. sanctorum Patrum, Psalmos et Hymnos de quibus Tertullianus, ad Uxorem, lib. II, cap. 6 et 9, Psalmodiam de qua sanctus Basilius, epist. 63, ad Neocaesar., interpretarer *Antiphona*, si alternus erat cantus. Idipsum dicerem de loco sancti Gaudentii tract. 4, de lect. Exodi, ubi explicat quod sanctus Paulus, ad Ephes. V et Coloss. III habet de Hymnis et canticis spiritualibus. De Antiphonis, Collectionibus, Capitellis, etc., legendus can. 30 concil. Agath., ann. 506, sancto Gregorio necdum nato. Itaque Antiphonarium non erat tunc temporis recens inventum; quinimo jam tum abutebantur ista voce contra primigenium institutum non semper habita cantus alterni ratione, de qua Augustinus mystice ad titul. Psal. LXXXVII, necnon historice sanctus Gregorius Nazianzen., de Nazareis loquens in carmine iambico, de Virtute, paulo ante finem:

Ὅραξ	ἀγρύπνους	πρὸς	Θεὸν	ψαλμοδίας
Ἀνδρῶν,	γυναικῶν,	φύσεως	λελησμένων,	
Οἷων	θ' ὅσων	τε καὶ ὅσον	θεουμένων,	
Σύμφωνον	ἀντίφωνον	ἀγγέλων	στάσιν	
Δισσὴν	ἄνω τε	καὶ κάτω	τεταγμένην	
Θείας	ὕμνων	ἀξίας	καὶ φύσεως.	
Nocturne	cernis	ut	canat	laudes
Naturae	uterque	sexus	oblitus	Deo,
				suae?

Quot, quamque sancti? cernis angelicum chorum,
 Qui nunc simul, nunc vicibus alternis canit,
 Partim deorsum positus, et partim supra,
 Sine fine summi concinens laudes Patris?
 Quem locum fortassis non viderat Cassianus, de quo velim admonitos ejus qui auctoritate ducti usum istum volunt serius in monasteriis fuisse receptum.

SANCTI GREGORII MAGNI ROMANI PONTIFICIS LIBER ANTIPHONARIUS. ORDINATUS PER CIRCULUM ANNI.

653 *Dominica prima Adventus Domini.*

Antiphona. Ad te, Domine, levavi animam meam; Deus meus, in te confido, non erubescam; neque irrideat me inimicus meus. Etenim universi, qui te exspectant non confundentur. *Psalmus.* Vias tuas, Domine, demonstra mihi, et semitas tuas edoce me. *Responsorium.* Universi qui te exspectant non confundentur. *Versus.* Vias tuas, Domine, notas fac mihi, et semitas tuas edoce me. *Alleluia.* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. *Offertorium.* Ad te, Domine, levavi animam: Deus meus, in te confido, non erubescam. Neque irrideant me inimici mei, etenim universi qui te exspectant non confundentur. *Vers.* 1. Dirige me in veritate tua, et doce me, quia tu es Deus salutaris meus, et te sustinui tota die. *Vers.* 2. Respice in me, et miserere mei, Domine, custodi animam meam, et eripe me; non confundar, quoniam invocavi te. *Ad Communionem.* Dominus dabit benignitatem, et terra nostra dabit fructum suum. *Psalmus.* Benedixisti, Domine.

Dominica secunda de Adventu.

Antiph. Populus Sion, ecce Dominus veniet ad salvandas gentes, et auditam faciet Dominus gloriam vocis suae in laetitia cordis vestri. *Psal.* Qui regis Israel intende, qui deducis velut ovem Joseph. *Resp.* Ex Sion species decoris ejus, Deus manifestus veniet. *Vers.* Congregate illi sanctos ejus, qui ordinaverunt testamentum ejus super sacrificia. **654** *All.* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. *Vers.* 1. Stantes erant pedes nostri, in

atriis tuis Jerusalem. *Vers.* 2. Rex noster adveniet Christus, quem Joannes praedicavit agnum esse venturum. *Off.* Deus, tu conversus vivificabis nos, et plebs tua laetabitur in te. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. *Vers.* 1. Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Jacob, remisisti iniquitatem plebis tuae. *Vers.* 2. Misericordia et veritas obviaverunt sibi; veritas de terra orta est, et justitia de coelo prospexit. *Ad Com.* Jerusalem, surge, et sta in excelso, et vide jucunditatem quae veniet tibi a Deo tuo. *Psal.* Qui regis Israel.

In natali sanctae Luciae.

Antiph. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem; propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *Psal.* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. *Resp.* Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem. *Vers.* Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *All.* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *Off.* Offerentur regi virgines, proximae ejus offerentur tibi in laetitia et exultatione, adducentur in templum regi Domino. *Vers.* 1. Eructavit cor meum. *Vers.* 2. Specie tua. *Ad Com.* Diffusa est gratia in labiis tuis. *Psal.* ut supra.

Dominica tertia.

Antiph. Gaudete in Domino semper; iterum dico, Gaudete; modestia vestra nota sit omnibus **655** hominibus. Dominus prope est, nihil solliciti sitis, sed in omni oratione petitiones vestrae innotescant apud Deum. *Psal.* Benedixisti, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob. *Resp.* Qui sedes, Domine, super cherubim, excita potentiam tuam, et veni. *Vers.* Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. *All.* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos. *Off.* Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem plebis tuae. *Vers.* 1. Operuisti omnia peccata eorum, mitigasti omnem iram tuam. *Vers.* 2. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. *Com.* Dicite: Pusillanimes confortamini, et nolite timere, ecce Deus noster veniet, et salvabit nos. *Psal.* Benedixisti, Domine, ut supra.

Feria quarta.

Antiph. Rorate, coeli, desuper, et nubes pluant justum; aperiatur terra, et germinet Salvatorem. *Psal.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat

firmamentum. *Resp.* Tollite portas principes vestras, et elevamini, portae aeternales, et introibit Rex gloriae. *Vers.* Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens manibus, et mundo corde. *Resp.* Prope est Dominus omnibus invocantibus eum, omnibus qui invocant eum in veritate. *Vers.* Laudem Domini loquetur os meum, et benedicat omnis caro nomini sancto ejus. *Off.* Confortamini, et jam nolite timere; ecce enim Deus noster retribuet judicium, ipse veniet, et salvos nos faciet. *Vers.* 1. Tunc aperientur oculi caecorum, et aures surdorum audient; tunc ascendet claudus sicut cervus, et clara erit lingua mutorum. *Vers.* 2. Audite itaque, domus Jacob, num pusillum vobis certamen praestare hominibus, quoniam Dominus praestat certamen; propterea dabit Dominus vobis signum. Ecce virgo in utero concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. [*Off.* Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. *Vers.* 1. Quomodo fiet in me hoc? *Vers.* 2. Ideoque quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.] *Com.* Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. *Psal.* Coeli enar. *Resp.* In sole posuit.

Feria sexta.

Antiph. Prope es tu, Domine, et omnes viae tuae veritas; initio cognovi de testimoniis tuis, quia in aeternum tu es. *Psal.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Resp.* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. *Vers.* Benedixisti, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob. *Off.* Deus tu conversus vivificabis nos, et plebs tua laetabitur in te. *Com.* Ecce Dominus veniet, et omnes sancti ejus **656** cum eo, et erit in die illa lux magna. *Psal.* Beati immaculati. *Resp.* Tu mandasti.

Sabbato in XII lectionibus.

Antiph. Veni, et ostende nobis faciem tuam, Domine, qui sedes super cherubim, et salvi erimus. *Psal.* Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. *Resp.* A summo coelo egressio ejus, et occursum ejus usque ad summum ejus. *Vers.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. *Resp.* In sole posuit tabernaculum ejus, et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. *Vers.* A summo coelo egressio ejus, et occursum ejus usque ad summum ejus. *Resp.* Domine Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. *Vers.* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos. *Resp.* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos. *Vers.* Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph; qui sedes super cherubim, appare coram Ephraim, Benjamin et Manassem.

Hymnus trium puerorum. Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum; Et laudabilis, et gloriosus in saecula.

Et benedictum nomen gloriae tuae, quod est sanctum; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es in templo sancto gloriae tuae; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es super thronum sancti regni tui; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es super sedem sanctam Deitatis tuae; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es super sceptrum divinitatis tuae; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es qui sedes super cherubim, intuens abyssos; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedictus es qui ambulas super pennas ventorum; Et laudabilis et gloriosus in saecula.

Benedicant te omnes angeli et sancti tui; et laudent te et glorificent in saecula.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto;

Et laus, et honor, et potestas, et imperium.

Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et laus, et honor, et potestas, et imperium.

Tractus. Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. *Vers.* Qui sedes super cherubim appare coram Ephraim, Benjamin et Manasse. *Vers.* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos. *Off.* Exsulta satis, filia Sion, praedica, filia Jerusalem, ecce Rex tuus venit tibi sanctus et salvator. *Vers.* Loquetur pacem gentibus, et potestas ejus a mari usque ad mare, et a flumine usque ad terminos orbis terrae. *Vers.* Quia ecce venio, et habitabo in medio tui, dicit Dominus omnipotens, et confugient ad te in illa die omnes gentes, **657** et erunt tibi in plebem. *Com.* Exsultavit ut gigas ad currendam viam, a summo coelo egressio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus. *Psal.* Coeli enarrant.

Dominica vacat.

Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui; visita nos in salutari tuo, ad videndum in bonitate electorum tuorum, in laetitia gentis tuae, ut lauderis cum haereditate tua. *Psal.* Peccavimus cum patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. *Resp.* Prope est Dominus. *Vers.* Veni, Domine, et noli tardare; relaxa facinora plebis tuae. *Off.* Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus, et

benedictus fructus ventris tui. *Vers.* 1. Quomodo in me fiet hoc, quae virum non cognosco? Spiritus Domini superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. *Vers.* 2. Ideoque quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. *Com.* Ecce virgo concipiet et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

Vigilia Nativitatis Domini.

Antiph. Hodie scietis quia veniet Dominus, et salvabit vos, et mane videbitis gloriam ejus. *Psal.* Domini est terra et plenitudo ejus, orbis terrarum et universi qui habitant in eo. *Resp.* Hodie scietis quia veniet Dominus, et salvabit vos, et mane videbitis gloriam ejus. *Vers.* Qui regis Israel intende, qui deducis velut ovem Joseph, qui sedes super cherubim, appare coram Ephraim, Benjamin et Manasse. *Si in Dominica venerit ipsa vigilia, Alleluia de Adventu Domini, quale volueris, dic; sin autem, non cantatur.* *Offert.* Tollite portas principes vestras, et elevamini, portae aeternales, et introibit Rex gloriae. *Vers.* 1. Domini est terra et plenitudo ejus, orbis terrarum et universi qui habitant in eo. *Vers.* 2. Ipse super maria fundavit eum, et super flumina praeparavit eum. *Com.* Revelabitur gloria Domini, et videbit omnis caro salutare Dei nostri. *Psal.* Domini est terra, *ut supra.*

In media nocte Nativitatis Domini.

Antiph. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te. *Psal.* Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? *Resp.* Tecum principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te. *Vers.* Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. *All.* Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te. *Offert.* Laetentur coeli, et exsultet terra ante faciem Domini, quoniam venit. *Vers.* 1. Cantate Domino canticum novum, benedicite nomen ejus, bene nuntiate de die in diem salutare ejus. *Vers.* 2. Confessio et pulchritudo in conspectu ejus, fortitudo et magnificentia in sanctificatione ejus. *Com.* In splendoribus sanctorum ex utero ante luciferum genui te. *Psal.* Dixit Dominus Domino meo.

658 *Missa in primo mane Nativitatis Domini.*

Antiph. Lux fulgebit hodie super nos, quia natus est nobis Dominus, et vocabitur Admirabilis, Deus, Princeps pacis, Pater futuri saeculi, cujus regni non erit finis. *Psal.* Dominus regnavit, decorem indutus est, indutus est Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Resp.* Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis. *Vers.* A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris. *All.* Dominus regnavit, decorem, etc. *Off.* Deus enim firmavit orbem terrae, qui non commovebitur; parata sedes tua, Deus, ex tunc, a saeculo tu es. *Vers.* 1. Dominus regnavit, decorem. *Vers.* 2. Mirabilis in altis Dominus. *Com.* Exsulta, Sion, lauda, filia Jerusalem; ecce rex tuus venit justus, et salvator mundi. *Psal.* ut supra.

In die Natalis Domini.

Antiph. Puer natus est nobis, et filius datus est nobis, cujus imperium super humerum ejus; et vocabitur nomen ejus magni consilii Angelus. *Psal.* Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit. *Resp.* Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri. Jubilate Deo omnis terra, cantate et exsultate et psallite. *Vers.* Notum fecit Dominus salutare suum; ante conspectum gentium revelavit justitiam suam. *All.* Dies sanctificatus illuxit nobis; venite, gentes, et adorete Dominum, quia hodie descendit lux magna super terram. *Off.* Tui sunt coeli, et tua est terra, orbem terrae et plenitudinem ejus tu fundasti. *Vers.* 1. Magnus et metuendus super omnes qui in circuitu ejus sunt. Domine Deus virtutum, quis similis tibi? Potens es, Domine, et veritas tua in circuitu tuo; tu dominaris potestati maris, motum autem fluctuum ejus tu mitigas. *Vers.* 2. Misericordia et veritas praecedent ante faciem tuam, beati populi qui sciunt jubilationem. *Vers.* 3. Tu humiliasti sicut vulneratum superbum, in virtute brachii tui dispersisti omnes inimicos tuos. *Com.* Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri. *Psal.* Cantate Domino, ut supra.

Die sancti Stephani.

Antiph. Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur, et iniqui persecuti sunt me; adjuva me, Domine Deus meus, quia servus tuus exercebatur in tuis justificationibus. *Psal.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Resp.* Sederunt principes, et adversum me loquebantur, et iniqui persecuti sunt me. *Vers.* Adjuva me, Domine Deus meus, propter misericordiam tuam. *All.* Video coelos apertos, et Jesum stantem a dextris virtutis Dei. *Off.* In virtute tua, Domine, laetabitur justus, et super salutare tuum exsultabit vehementer; desiderium animae ejus tribuisti ei. *Vers.* 1. Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum saeculi. *Vers.* 2. Magna est gloria ejus in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum. *Com.* Video coelos apertos, et **659** Jesum stantem a dextris virtutis Dei. Domine Deus, accipe spiritum meum, et ne statuas illis hoc peccatum, quia nesciunt quid faciunt. *Psal.* Beati, ut supra.

Sancti Joannis in Missa prima.

Antiph. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei. *Psal.* Quid gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate? *Resp.* Justus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur in domo Domini. *Vers.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Off.* Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine. *Vers.* 1. Domine Dominus noster. *Vers.* 2. Quid est homo? *Com.* Magna est gloria ejus in salutari tuo. *Psal.* Domine, in virtute.

In secunda.

Antiph. In medio Ecclesiae aperuit os ejus, et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus; stolam gloriae induit eum. *Psal.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Resp.* Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur. *Vers.* Sic eum volo manere donec veniam, tu me sequere. *All.* Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibuit de his, et scimus quia verum est testimonium ejus. *Off.* Justus ut palma florebit; sicut cedrus quae in Libano est multiplicabitur. *Vers.* 1. Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Vers.* 2. Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. *Vers.* 3. Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei nostri florebut. *Com.* Exiit sermo inter fratres quod discipulus ille non moritur, et non dixit Jesus: Non moritur, sed sic eum volo manere donec veniam. *Psal.* Bonum est, *ut supra.*

In natatali Innocentium.

Gloria in excelsis Deo non canitur, neque Alleluia, sed quasi prae tristitia, dies illa deducitur.

Antiph. Ex ore infantium, Deus, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem. *Psal.* Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra. *Resp.* Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. *Vers.* Laqueus contritus est, et nos liberati sumus; adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit coelum et terram. *Off.* Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. *Vers.* 1. Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israel: Nisi quia Dominus erat in nobis. Cum exsurgerent homines in nos, forte vivos deglutissent nos; cum irasceretur furor eorum in nos, forsitan velut aqua absorbuissent nos. *Vers.* 2. Torrentem pertransiit

anima nostra; forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. **660** *Com.* Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus. Rachel plorans filios suos, noluit consolari, quia non sunt *Psal.* Domine Dominus noster.

Natale sancti Silvestri.

Antiph. Sacerdotes tui, Domine, induant justitiam, et sancti tui exsultent. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. *Psal.* Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis ejus *Resp.* Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, et inventus est justus. *Vers.* Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi. *All.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. *Off.* Inveni David servum meum, et in oleo meo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum *Vers.* 1. Potens es, Domine, et veritas tua in circuitu tuo. *Vers.* 2. Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu ejus. *Com.* Beatus servus, quem cum venerit Dominus, invenerit vigilantem. Amen dico vobis, super omnia bona sua constituet eum. *Ps. ut supra.*

De sancta Maria in octava Domini.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis; adducentur regi virgines post eam, proximae ejus adducentur tibi in laetitia et exultatione. *Psal.* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. *Resp.* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *Vers.* Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. *All.* Post partum virgo. *Off.* Offerentur Regi virgines. *Psal.* Eructavit cor meum. *Vers.* Diffusa est gratia. *Com.* Simile est regnum coelorum homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas; inventa una pretiosa margarita, dedit omnia sua, et comparavit eam. *Psal.* Eructavit, *ut supra.*

Dominica post Natale Domini.

Antiph. Dum medium silentium tenerent omnia, et nox in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus, Domine, de coelis a regalibus sedibus venit. *Psal.* Dominus regnavit, decorem indutus est, indutus est Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Resp.* Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis, propterea

benedixit te Deus in aeternum. *Vers.* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi; lingua mea calamus scribe velociter scribentis. *All.* Dominus regnavit, decorem. *Off.* Deus enim firmavit orbem terrae. *Com.* Tolle puerum et matrem ejus, et vade in terram Juda, defuncti sunt enim qui quaerebant animam pueri. *Psal.* ut supra.

Vigilia Epiphaniae.

Antiph. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te. *Psal.* Quare fremuerunt gentes. **661** *Resp.* Tecum principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

Epiphania Domini. In die sancto ad Missam.

Antiph. Ecce advenit dominator Dominus, et regnum in manu ejus, et potestas, et imperium. *Psal.* Deus, judicium tuum Regi da, et justitiam tuam filio Regis. *Resp.* Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Domino annuntiantes. *Vers.* Surge et illuminare Jerusalem, quia gloria Domini super te orta est. *All.* Vidimus stellam ejus in Oriente, et venimus cum muneribus adorare Dominum. *Off.* Reges Tharsis et insulae munera offerent, reges Arabum et Saba dona adducent; et adorabunt eum omnes reges terrae, omnes gentes servient ei. *Vers.* 1. Deus, judicium tuum Regi da, et justitiam tuam filio Regis; judicare populum tuum in justitia, et pauperes tuos in iudicio. *Vers.* 2. Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis, donec extollatur luna; et dominabitur a mari usque ad mare. *Vers.* Suscipiant montes pacem populo tuo, et colles justitiam. *Com.* Vidimus stellam ejus in Oriente, et venimus cum muneribus adorare Dominum. *Psal.* Deus, judicium tuum Regi da, ut supra.

Dominica post Epiphaniam.

Antiph. In excelso throno vidi sedere virum, quem adorat multitudo angelorum psallentium in unum; ecce cujus imperii nomen est in aeternum. *Psal.* Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus. *Resp.* Benedictus Dominus Deus Israel, quia fecit mirabilia magna solus a saeculo. *Vers.* Suscipiant montes pacem populo, et colles justitiam. *All.* Jubilate Deo omnis terra, servite Domino in laetitia. *Off.* Jubilate Deo omnis terra, servite Domino in laetitia. Intrate in conspectu ejus, in exultatione, quia Dominus ipse est Deus. *Vers.* 1. Ipse fecit nos, et non ipsi nos. *Vers.* 2. Laudate nomen ejus, quoniam suavis

est Dominus. *Com.* Fili, quid fecisti nobis sic? ego et pater tuus dolentes quaerebamus te. Et quid est quod me quaerebatis? an nesciebatis, quia in his quae Patris mei sunt oportet me esse? *Psal.* Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus, *ut supra.*

Octava Epiphaniae ut in die. Natalis sancti Felcis in Pincis.

Antiph. Os justi meditabitur sapientiam, et lingua ejus loquetur judicium; lex Dei ejus in corde ipsius. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus; ne zelaveris facientes iniquitatem. *Resp.* Juravit Dominus, et non poenitebit eum: Tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *Vers.* Dixit 662 Dominus Domino meo: Sede a dextris meis. *All.* Justus non conturbabitur. *Off.* Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine. *Comm.* Posuisti, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso. *Psalm.* XX.

Dominica secunda post Epiphaniam.

Antiph. Omnis terra adoret te Deus, et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo, Altissime. *Psal.* Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus. *Resp.* Misit Dominus verbum suum, et sanavit eos, et eripuit eos de interitu eorum. *Vers.* Confiteantur misericordiae ejus, et mirabilia ejus filiis hominum. *All.* Laudate Dominum, omnes angeli ejus. Laudate eum, omnes virtutes ejus. *Off.* Jubilate Deo, universa terra, psalmum dicite nomini ejus. Venite et audite, et narrabo vobis, omnes qui timetis Deum, quanta fecit Dominus animae mae. *Vers.* 1. Reddam tibi vota mea, quae distinxerunt labia mea. *Vers.* 2. Locutum est os meum in tribulatione mea, holocausta medullata offeram tibi. *Com.* Dicit Dominus: Implete hydrias aqua, et ferte architriclino; cum gustasset architriclinus aquam vinum factam, dixit sponso: Servasti bonum vinum usque adhuc. Hoc signum fecit Jesus primum coram discipulis suis. *Psal.* *ut supra.*

Natalis sancti Marcelli.

Antiph. Statuit ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum, ut sit illi sacerdotii dignitas in aeternum. *Psal.* Misericordias Domini in aeternum. cantabo. *Resp.* Inveni David servum meum, etc. *Vers.* Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei. *All.* Inveni David servum meum. *Off.* Veritas mea, et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu ejus. *Vers.* 1. Posui adjutorium meum supra potentem, et exaltavi electum de plebe mea; manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. *Vers.* 2. Misericordia mea. *Com.* Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. Euge, serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, dicit Dominus. *Psal.* Misericordias Domini, *ut supra.*

Natalis sanctae Priscae.

Antiph. Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar, et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Psal.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Resp.* Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. *Vers.* Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *All.* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit 663 te Deus in aeternum. *Off.* Filiae regum in honore tuo. *Vers.* 1. Eructavit cor meum verbum bonum. *Vers.* 2. Specie tua. *Com.* Feci iudicium et justitiam. *Psal.* *ut supra.*

Natalis sanctorum martyrum Fabiani et Sebastiani.

Antiph. Intret in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum; redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum; vindica sanguinem servorum tuorum qui effusus est. *Psal.* Deus, venerunt gentes in haereditatem tuam: polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam. *Resp.* Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in Majestate sua. *Vers.* Dextera tua, Domine, magnificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicum. *All.* Sancti tui, Domine. *Off.* Laetamini in Domino, et exsultate. *Vers.* 1. Beati quorum. *Vers.* 2. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. *Com.* Multitudo languentium, et qui vexabantur a spiritibus immundis, veniebant ad eum, quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes. *Psal.* Deus venerunt gentes.

Natalis sanctae Agnetis.

Antiph. Me expectaverunt peccatores ut perderent me: testimonia tua, Domine, intellexi; omnis consummationis vidi finem, latum mandatum tuum nimis. *Psal.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Resp.* Diffusa est gratia in labiis tuis. *Vers.* Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *All.* Specie tua et pulchritudine tua, propterea benedixit te Deus in aeternum. *Off.* Offerentur regi virgines post eam, proximae ejus offerentur tibi. *Com.* Quinque prudentes virgines. *Psal.* ut supra.

Dominica tertia post Epiphaniam.

Antiph. Adorate Deum, omnes angeli ejus. Audivit, et laetata est Sion, et exsultaverunt filiae Judae. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae multae. *Respons.* Timebunt gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terrae gloriam tuam. *Vers.* Quoniam aedificavit Dominus Sion, et videbitur in Majestate sua. *All.* Exsultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob, canite psalterium cum cithara. *Off.* Dexter a Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me; non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini. *Vers.* 1. In tribulatione invocavi Dominum, et exaudivit me in latitudine, quia Dominus adjutor meus est. *Vers.* 2. Impulsus versatus sum ut caderem, et Dominus suscepit me, et factus est mihi in salutem. *Comm.* Mirabantur omnes de his quae procedebant de ore Dei. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet terra.

Natalis sancti Vincentii.

Antiph. Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde. *Psalm.* Exaudi, Deus, Orationem meam cum deprecor; a timore inimici eripe animam meam. *Resp.* Posuisti, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso. *Vers.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *Allel.* 664 Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis. *Off.* Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine. *Vers.* Domine Dominus noster. *Comm.* Qui vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. *Psal.* Exaudi Deus.

Sanctae Agnetis secundo.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis. *Psalm.* Eructavit cor meum verbum bonum. *Resp.* Specie tua. *Vers.* Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. *All.* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *Offert.* Diffusa est gratia. *Comm.* Simile est regnum coelorum. *Psal.* ut supra.

Purificatio sanctae Mariae, ad Processionem.

Antiph. Χαῖρε κεχαριτωμένη, Ave gratia plena, θεοτόκε παρθένε, Dei genitrix Virgo, ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ex te enim ortus est, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Sol justitiae, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει, illuminans qui in tenebris sunt; εὐφραίνου καὶ σὺ, laetare et tu; πρεσβῦτα δίκαιε, senior juste, δεχόμενε ἐν ὠλέναις, suscipiens in ulnis, τὸν ἐλευθερώτην, liberatorem, τῶν ψυχῶν ἡμῶν, animarum nostrarum, χαριζόμενον ἡμῖν, donantem nobis, καὶ τὴν ἀνάστασιν, et resurrectionem. *Vers.* Κατακόσμησον τὸν θάλαμόν σου, Σιών, Adorna thalamum tuum, Sion, καὶ ὑπόδεξαι τὸν βασιλέα Χριστὸν, et suscipe regem Christum, ἀσπάζου τὴν Μαρίαν, amplexere Mariam, τὴν οὐράνιον αὐλήν, quae est coelestis porta; αὐτὴ γὰρ βαστάζει τὸν βασιλέα τῆς δόξης, ipsa enim portat portat regem gloriae, νεοφύτου φωτὸς ὑπάρχει παρθένος, novi luminis subsistit virgo, φέρουσα ἐν χερσὶν υἱὸν πρὸ ἑωσφόρου, adducens in manibus filium ante luciferum, ὃν λαβὼν Σιμεὼν ἐν ὠλέναις αὐτοῦ, quem accipiens Simeon in ulnis suis, ἐκήρυξεν τοῖς λαοῖς, praedicavit populis, δεσπότην αὐτὸν εἶναι, Dominum eum esse, ζῶῃς καὶ θανάτου, vitae et mortis, καὶ σωτῆρα τοῦ κόσμου, et Salvatorem mundi. *Vers.* Responsum accepit Simeon a Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.

Ad Introitum.

Antiph. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui; secundum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terrae; justitia plena est dextera tua. *Ps.* Magnus Dominus, et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. *Resp.* Suscepimus, Deus, misericordiam tuam. *Vers.* Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri, Deus fundavit eam in aeternum. *Allel.* Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo in timore tuo. Adducentur Regi. *Si post Septuagesimam venerit. Tract. sequens dicetur:* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. Propter veritatem et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. **665** Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem; propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, et obliviscere populum tuum, et domum patris tui. Et concupiscet Rex decorem tuum, quoniam ipse est

Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. Adducentur regi virgines post eam, proximae ejus afferentur tibi. Adducentur in laetitia et exultatione, adducentur in templum Regi Domino. *Offert.* Diffusa est gratia. *Vers.* 1. Eructavit cor meum verbum bonum. *Vers.* 2. Specie tua et pulchritudine tua. *Comm.* Responsum accepit Simeon a Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctae Agathae.

Antiph. Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes in honore Agathae martyris, de cujus passione gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Psal.* Eructavit cor meum. *Resp.* Adjuvabit eam Deus vultu suo; Deus in medio ejus, non commovebitur. *Vers.* Fluminis impetus laetificat civitatem Dei, sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. *Tract.* Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent. Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua: Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. *Offert.* Offerentur Regi virgines post eam. *Comm.* Qui me dignatus est ab omni plaga curare, et mamillam meam meo corpore restituere, ipsum invoco Dominum vivum. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Valentini.

Antiph. In virtute tua, Domine, laetabitur justus, etc. *Psal.* Vitam petiit. *Resp.* Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis. *Vers.* Potens in terra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur. *Tract.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, voluntate labiorum ejus non fraudasti eum, etc. *Offert.* In virtute tua, Domine, laetabitur justus. *Comm.* Magna est gloria ejus. *Psal.* XX.

Cathedra sancti Petri.

Antiph. Statuit ei Dominus. *Psal.* Misericordias Domini. *Resp.* Juravit: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. *Vers.* Et portae inferi non praevallebunt adversus eam, et tibi dabo claves regni coelorum. *Vers.* Et quodcunque ligaveris super terram, erit

ligatum et in coelis. *Vers.* Et quodcunque solveris super terram, erit solutum et in coelis. *Offert.* Veritas mea. *Comm.* Tu es Petrus. *Psalm.* ut supra.

Annuntiatio sanctae Mariae.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis. *Psalm.* Eructavit. *Resp.* Diffusa est gratia. *Vers.* Propterea. *Offert.* Ave, Maria, gratia plena. *Vers.* 1. Quomodo in me fiet hoc? *Vers.* 2. Ideo quod nascetur ex te. *Comm.* Ecce virgo concipiet. *Psalm.* ut supra.

666 Dominica in Septuagesima.

Antiph. Circumdederunt me gemitus mortis, dolores inferni circumdederunt me, et in tribulatione mea invocavi Dominum, et exaudivit de templo sancto suo vocem meam. *Psalm.* Diligam te, Domine, fortitudo mea, Dominus firmamentum meum, et refugium meum. *Resp.* Adjutor in opportunitatibus, in tribulatione; sperent in te, qui noverunt te, quoniam non derelinquis quaerentes te, Domine. *Vers.* Quoniam non in finem oblivio erit pauperis, patientia pauperum non peribit in aeternum. Exsurge, Domine, non praevaleat homo. *Tract.* De profundis clamavi ad te, Domine; Domine, exaudi vocem meam. *Vers.* Fiant aures tuae intendentes in Orationem servi tui. *Vers.* Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit? *Vers.* Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te Domine. *Off.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Vers.* 1. Quam magnificata sunt opera tua, Domine! nimis profundae factae sunt cogitationes tuae! *Vers.* 2. Ecce inimici tui, Domine, peribunt, et dispergentur omnes qui operantur iniquitatem. *Vers.* 3. Exaltabitur sicut unicornis cornu meum, et senectus mea in misericordia uberi, quia respexit oculus meus inimicos meos, et insurgentes in me malignantes audivit auris tua. *Comm.* Illumina faciem tuam super servum tuum, et salvum me fac in tua misericordia, Domine: non confundar, quoniam invocavi te. *Psal.* In te, Domine, speravi.

Dominica in Sexagesima.

Antiph. Exsurge, quare obdormis, Domine? exsurge, et ne repellas in finem; quare faciem tuam avertis? oblivisceris tribulationis nostrae. Adhaesit in terra venter noster; exsurge,

Domine, adjuva nos, et libera nos. *Psal.* Deus, auribus nostris audivimus, patres nostri annuntiaverunt nobis. *Resp.* Sciant gentes quoniam nomen tibi Deus, tu solus altissimus super omnem terram. *Vers.* Deus meus, pone illos ut rotam, et sicut stipulam ante faciem venti. *Tract.* Commovisti, Domine, terram, et conturbasti eam; sana contritiones ejus, quia mota est. *Vers.* Ut fugiant a facie arcus, ut liberentur electi tui. *Off.* Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea; inclina aurem tuam, et exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te, Domine. *Vers.* 1. Exaudi, Domine, justitiam meam; intende deprecationem meam; auribus percipe orationem meam. *Vers.* 2. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi; sub umbra alarum tuarum protege me; eripe me, Domine, ab impio. *Vers.* 3. Ego autem cum justitia apparebo in conspectu tuo; satiabor, dum manifestabitur gloria tua. *Comm.* Introibo ad altare Dei, ad Deum qui laetificat juventutem meam. *Psal.* Judica me, Deus.

667 *Dominica in Quinquagesima.*

Antiph. Esto mihi in Deum protectorem, et in locum refugii, ut salvum me facias. Quoniam firmamentum meum, et refugium meum es tu; et propter nomen tuum dux mihi eris, et enutries me. *Psal.* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum, in justitia tua libera me, et eripe me. *Resp.* Tu es Deus qui facis mirabilia solus, notam fecisti in gentibus virtutem tuam. *Vers.* Liberasti in brachio tuo populum tuum, filios Israel et Joseph. *Tract.* Jubilate Domino, omnis terra, servite Domino in laetitia. *Vers.* Intrate in conspectu ejus in exultatione. *Vers.* Scitote quod Dominus ipse est Deus. *Vers.* Nos autem populus ejus. *Offert.* Benedictus es, Domine, doce me justificationes tuas, in labiis meis pronuntiavi omnia judicia oris tui. *Vers.* 1. Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Beati qui scrutantur testimonia ejus, in toto corde exquirunt eum. Aufer a plebe tua opprobrium et contemptum, quia mandata tua non sumus obliti, Domine. *Vers.* 2. In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis. *Vers.* 3. Viam iniquitatis, Domine, amove a me, et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi; judicia tua, justitiam tuam non sum oblitus. Viam mandatorum tuorum cucurri, dum dilatares cor meum. *Comm.* Manducaverunt, et saturati sunt nimis; desiderium eorum attulit eis Dominus, non sunt fraudati a desiderio suo. *Psal.* Attendite populus meus legem meam.

Caput jejunii. Ad Benedictionem cinerum.

Antiph. Exaudi nos, Domine, quoniam benigna est misericordia tua; secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos. *Psal.* Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam. *Antiph.* Immutemur habitu in cinere et cilicio; jejunemus et ploremus ante Dominum, quia multum misericors est dimittere peccata nostra Deus

noster. *Antiph.* Juxta vestibulum et altare plorabant sacerdotes et levitae ministri Domini, dicentes: Parce, Domine, parce populo tuo, et ne dissipes ora clamantium ad te, Domine .

Ad Missam.

Antiph. Misereris omnium, Domine, et nihil odisti eorum quae fecisti, dissimulans peccata hominum propter poenitentiam; et parcens illis, quia tu es Dominus Deus noster. *Psal.* Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea. *Resp.* Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea. *Vers.* Misit de coelo, et liberavit me, dedit in opprobrium conculcantes me. *Tract.* Domine, non secundum peccata nostra facias nobis, neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. *Vers.* Domine, ne 668 memineris iniquitatumstrarum antiquarum; cito anticipent nos misericordiae tuae, quia pauperes facti sumus nimis. *Vers.* Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. *Off.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me; Domine, clamavi ad te, et sanasti me. *Vers.* 1. Domine, abstraxisti ab inferis animam meam, salvasti me a descendentibus in lacum. *Vers.* 2. Ego autem dixi in mea abundantia: Non movebor in aeternum. Domine, in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem. *Comm.* Qui meditabitur in lege Domini die ac nocte, dabit fructum suum in tempore suo. *Psalm.* Beatus vir.

Feria quinta.

Antiph. Dum clamarem ad Dominum exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi, et humiliabit eos, qui est ante saecula, et manet in aeternum. Jacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Psal.* Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam. *Resp.* Jacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Vers.* Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi. *Off.* Ad te, Domine, levavi animam meam; Deus meus, in te confido, non erubescam. *Vers.* 1. Dirige me in veritate tua, et doce me, quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui tota die. *Vers.* 2. Respice in me, et miserere mihi, quia unicus et pauper sum ego. *Comm.* Acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta super altare tuum vitulos. *Psal.* L.

Feria sexta.

Antiph. Audivit, et miserus est mihi Dominus, factus est adjutor meus. *Psal.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me. *Respons.* Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini. *Vers.* Ut videam voluntatem Domini, et protegar a templo sancto ejus. *Off.* Domine, vivifica me secundum eloquium tuum, ut sciam testimonia tua. *Vers.* 1. Fac cum servo tuo, Domine, secundum magnam misericordiam tuam; et ne auferas de ore meo verbum veritatis. *Vers.* 2. Servus tuus sum ego, da mihi intellectum, Domine, ut discam mandata tua, et voluntaria oris mei fac mihi in beneplacito. *Comm.* Servite Domino in timore, et exsultate ei cum tremore; apprehendite disciplinam, ne pereatis de via justa. *Psal.* II.

Dominica prima Quadragesimae, statio ad Lateranum.

Antiph. In vocavit me, et ego exaudiam eum; eripiam eum, et glorificabo eum, longitudine dierum adimplebo eum. *Psal.* Qui habitat in adjutorio Altissimi, **669** in protectione Dei coeli commorabitur. *Resp.* Tenuisti manum dexteram meam, in voluntate tua deduxisti me, et cum gloria assumpsisti me. *Vers.* Quam bonus Israel Deus rectis corde! mei autem pene moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei, quia zelavi in peccatoribus, pacem peccatorum videns. *Tract.* Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei coeli commorabitur. *Vers.* Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum, Deus meus, sperabo in eum. *Vers.* Quoniam ipse liberabit me de laqueo venantium, et a verbo aspero. *Vers.* Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis ejus sperabis. *Vers.* Scuto circumdabit te veritas ejus, non timebis a timore nocturno. *Vers.* A sagitta volante per diem, a negotio perambulante in tenebris, a ruina et daemonio meridiano. *Vers.* Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis, tibi autem non appropinquabit. *Vers.* Quoniam angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. *Vers.* In manibus portabunt te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. *Vers.* Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem. *Vers.* Quoniam in me speravit, liberabo eum; protegam eum, quoniam cognovit nomen meum. Invocavit me, et ego exaudiam eum; cum ipso sum in tribulatione. *Vers.* Eripiam eum, et glorificabo eum. *Vers.* Longitudine dierum adimplebo eum, et ostendam illi salutare meum. *Offert.* Scapulis suis obumbrabit tibi Dominus, et sub pennis ejus sperabis. Scuto circumdabit te veritas ejus. *Vers.* 1. Dicet Domino: Susceptor meus es, non timebis a timore nocturno, a sagitta volante per diem. *Vers.* 2. Quoniam angelis suis mandavit de te, ut custodiant te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. *Vers.* 3. Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem; quoniam in me speravit, liberabo eum. *Comm.* Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis ejus sperabis. Scuto circumdabit te veritas ejus. *Psal.* ut supra.

Feria secunda.

Antiph. Sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum, ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri; miserere nobis, Domine, miserere nobis. *Psal.* Ad te levavi oculos meos, qui habitas in coelis. *Resp.* Protector noster aspice, Deus, et respice super servos tuos. *Vers.* Domine Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum. *Off.* Revela oculos meos, et considerabo mirabilia tua, Domine, ut doceas me justitiam tuam; da mihi intellectum, ut discam mandata tua. *Vers.* 1. Legem pone mihi, Domine, et viam justificationum exquiram, et in praeceptis tuis exercebor. *Vers.* 2. Veniant super me miserationes tuae, quia lex tua meditatio mea est, et consolatio mea justificationes tuae sunt. *Com.* Voce mea ad Dominum clamavi et exaudivit me de monte sancto suo, non timebo millia populi circumdantis me. *Psal.* III.

670 *Feria tertia.*

Antiph. Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie; a saeculo et in saeculum tu es. *Psal.* Priusquam montes fierent, aut firmaretur terra, a saeculo et usque in saeculum tu es Deus. *Resp.* Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. *Vers.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. *Off.* In te speravi, Domine. Dixi: Tu es Deus meus, in manibus tuis tempora mea. *Vers.* 1. Illumina faciem tuam super servum tuum, et salvum me fac propter misericordiam tuam. Domine, non confundar, quoniam invocavi te. *Vers.* 2. Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam abscondisti timentibus te! perfecisti autem sperantibus in te, in conspectu filiorum hominum. *Com.* Cum invocarem te, exaudisti me, Deus justitiae meae; in tribulatione dilatasti me. Miserere mihi, Domine, exaudi orationem meam. *Psal.* Miserere mei, Domine.

Feria quarta.

Antiph. Reminiscere miserationum tuarum, Domine, et misericordiae tuae quae a saeculo sunt, ne unquam dominantur nobis inimici nostri; libera nos, Deus Israël, ex omnibus angustiis nostris. *Psal.* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam. *Resp.* Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt; de necessitatibus meis eripe me, Domine. *Vers.* Vide humilitatem meam, et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea. *Tract.* De necessitatibus meis eripe me, Domine. Vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea. *Vers.* Ad te, Domine, levavi animam meam; Deus meus, in te confido, non erubescam; neque irrideant me inimici mei. *Vers.* Etenim universi qui te exspectant non confundentur, confundantur omnes facientes vana. *Off.* Meditabor in mandatis tuis quae dilexi valde, et levabo manus meas ad mandata tua quae dilexi. *Vers.* 1.

Pars mea, Domine, dixi custodire legem tuam. Precatus sum vultum tuum in toto corde meo. *Vers.* 2. Deprecatus sum faciem tuam. Miserere mei secundum eloquium tuum, quia cogitavi vias tuas, et converti pedes meos in testimonia tua. *Com.* Intellige clamorem meum; intende voci Orationis meae, Rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine. *Psal.* Verba mea.

Feria quinta.

Antiph. Confessio et pulchritudo in conspectu ejus, sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus. *Psal.* Cantate Domino canticum novum, cantate Domino, omnis terra. *Resp.* Custodi me, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum, protege me. *Vers.* De vultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui videant aequitatem. *Off.* Emittet angelum Dominus in circuitu timentium eum, et eripiet eos; gustate et videte quoniam suavis est Dominus. **671** *Vers.* 1. Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Vers.* 2. In Domino laudabitur anima mea; audiant mansueti, et laetentur. Magnificate Dominum mecum, et exaltemus nomen ejus in invicem. *Vers.* 3. Accedite ad eum, et illuminamini; et vultus vestri non erubescant; iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum, et ex omnibus tribulationibus ejus liberavit eum. *Com.* Panis quem ego dedero caro mea est pro saeculi vita. *Psal.* ut supra.

Feria sexta.

Antiph. De necessitatibus meis eripe me, Domine, vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea. *Psal.* Ad te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam. *Resp.* Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum, sana me, Domine. *Vers.* Conturbata sunt omnia ossa mea, et anima mea turbata est valde. *Off.* Benedic, anima mea, Domino, et noli oblivisci omnes retributiones ejus, et renovabitur sicut aquilae juvenus tua. *Vers.* 1. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, et redimet de interitu vitam tuam, qui coronat te in miseratione et misericordia. *Vers.* 2. Miserator et misericors Dominus, patiens et multum misericors. *Com.* Erubescant et conturbentur omnes inimici mei; avertantur retrorsum et erubescant valde velociter. *Psal.* VI.

Sabbato in XII lectionibus.

Antiph. Intret Oratio mea in conspectu tuo; inclina aurem tuam ad precem meam, Domine. *Psal.* Domine Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te. *Resp.* 1. Protector noster aspice Deus, et respice super servos tuos. *Vers.* Domine Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum. *Resp.* 2. Propitius esto. *Vers.* Adjuva. *Resp.* 3. Dirigatur. *Vers.* Elevatio. *Resp.* 4. Salvum fac populum. *Vers.* Ad te, Domine, clamavi. *Hymn.* Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudab. sive Benedictus es in firmamento coeli. *Vers.* Benedicite, omnia opera Domini, Domino; benedicite, coeli, Domino; benedicite, angeli Domini, Domino. *Vers.* Benedicite, aquae quae super coelos sunt, Domino; benedicite, omnes virtutes Domini, Domino; benedicite, sol et luna, Domino. *Vers.* Benedicite, stellae coeli, Domino; benedicite, imber et ros, Domino; benedicite, omnes spiritus, Domino. *Vers.* Benedicite, ignis et aestus, Domino; benedicite, noctes et dies, Domino; benedicite, tenebrae et lumen, Domino. *Vers.* Benedicite, frigus et cauma, Domino; benedicite, pruina et nives, Domino; benedicite, fulgura et nubes, Domino. *Vers.* Benedicat terra Domino: benedicite, montes et colles, Domino; benedicite, omnia nascentia terrae, Domino. *Vers.* Benedicite, maria et flumina, Domino; benedicite, fontes, Domino; benedicite, cete et omnia quae moventur in aquis, Domino. *Vers.* Benedicite, volucres coeli, Domino; benedicite, bestiae et universa **672** pecora, Domino; benedicite, filii hominum, Domino. *Vers.* Benedicat Israel Dominum; benedicite, sacerdotes Domini, Domino. *Vers.* Benedicite, spiritus et animae justorum, Domino; benedicite, sancti et humiles corde, Domino. *Vers.* Benedicite, Ananias, Azarias, Misael, Domino. *Vers.* Hymnum dicentes. *Tract.* Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum omnes populi. *Vers.* Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas Domini manet in aeternum. *Off.* Domine Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te. Intret Oratio mea in conspectu tuo, Domine. *Vers.* 1. Inclina aurem tuam ad precem meam; Domine, longe fecisti notos meos a me; clamavi ad te, Domine, tota die expandi manus meas ad te. *Vers.* 2. Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane Oratio mea praeveniet te. Egens sum ego in laboribus a juventute mea. *Vers.* 3. Factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber, traditus sum et non egrediebar. *Com.* Domine. Deus meus, in te speravi; libera me ab omnibus persequentibus me, et eripe me. *Psal.* Ipse.

Dominica vacat. Dominica secunda Quadragesimae.

Antiph. Reminiscere miserationum tuarum, Domine. *Psal.* Ad te, Domine, levavi. *Tractus.* De necessitatibus meis. *Vers.* Ad te, Domine. *Vers.* Etenim. *Tract.* Dixit Dominus mulieri Chananaeae: Non est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus ad manducandum. *Vers.* At illa dixit: Utique, Domine, nam et catelli edunt de micis quae cadunt de mensa dominorum suorum. *Vers.* Ait illi Jesus: O mulier, magna est fides tua, fiat tibi sicut petisti. *Off.* Meditabor. *Com.* Intellige clamorem.

Feria secunda.

Antiph. Redime me, Domine, et miserere mei; pes enim meus stetit in via recta, in ecclesiis benedicam Domino. *Psal.* Judica me, Domine, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum; et in Domino sperans, non infirmabor. *Resp.* Adjutor meus et liberator meus esto, Domine, ne tardaveris. *Vers.* Confundantur et reveantur inimici mei, qui quaerunt animam meam. *Off.* Benedicam Domino qui mihi tribuit intellectum, providebam Deum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear. *Vers.* Conserva me, Domine, quoniam in te speravi. Ego dixi: Deus meus es tu; Dominus pars haereditatis meae. *Vers.* Notas fecisti mihi vias vitae; adimplebis me laetitia cum vultu tuo, et delectationes in dextera tua usque in finem. *Com.* Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! *Psal.* Ipse.

Feria tertia.

Antiph. Tibi dixit cor meum: Quaesivi vultum tuum: vultum tuum, Domine, requiram; ne avertas faciem tuam a me. *Psal.* Dominus illuminatio mea **673** et salus mea, quem timebo? *Resp.* Jacta cogitatum. *Off.* Miserere mihi, Domine, secundum magnam misericordiam tuam: dele, Domine, iniquitatem meam. *Vers.* 1. Quoniam iniquitatem meam ego agnosco, et delictum meum coram me est semper. *Vers.* 2. Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: miserere mei, ut justificeris, Domine, in sermonibus tuis. *Com.* Narrabo omnia mirabilia tua, laetabor et exultabo in te, psallam nomini tuo, Altissime. *Psal.* Confitebor tibi, Domine.

Feria quarta.

Antiph. Ne derelinquas me, Domine Deus meus, ne discedas a me; intende in adjutorium meum, Domine, virtus salutis meae. *Psal.* Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripas me. *Resp.* Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic haereditati tuae. *Vers.* Ad te, Domine, clamavi; Deus meus, ne sileas a me, et ero similis descendentibus in lacum. *Off.* Ad te, Domine, levavi. *Com.* Justus Dominus, et justitias dilexit: aequitatem vidit vultus ejus. *Psal.*

Feria quinta.

Antiph. Deus, in adiutorium meum intende: Domine, ad adjuvandum me festina. Confundantur et revereantur inimici mei, qui quaerunt animam meam. *Psal.* Avertantur retrorsum et revereantur, qui volunt mihi mala. *Resp.* Propitius esto, Domine, peccatis nostris, ne quando dicant gentes: Ubi est Deus eorum? *Vers.* Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos. *Off.* Precatus est Moyses in conspectu Domini Dei sui, et dixit: Quare, Domine, irasceris in populo tuo? parce irae animi tui. Memento Abraham, Isaac, et Jacob, quibus jurasti dare terram fluentem lac et mel. Et placatus factus est Dominus de malignitate, quam dixit facere populo suo. *Vers.* 1. Dixit Dominus ad Moysen: Invenisti gratiam in conspectu meo, et scio te prae omnibus. Et festinans Moyses, inclinavit se in terram, et adoravit dicens: Scio quia misericors es in millibus, auferens iniquitatem et peccata. *Vers.* 2. Dixit Moyses et Aaron ad omnem synagogam filiorum Israel: Accedite ante Deum. Majestas Domini apparuit in nube, et exaudivit murmurationem vestram in tempore. *Com.* Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in eo, dicit Dominus. *Psal.* Deus in adiutorium meum intende.

Feria sexta.

Antiph. Ego autem cum justitia apparebo in conspectu tuo: satiabor, dum manifestabitur gloria tua. *Psal.* Exaudi, Domine, justitiam meam: intende ad deprecationem meam. *Resp.* Ad Dominum, cum tribularer, clamavi; et exaudivit me. *Vers.* Domine, libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua dolosa. *Off.* Domine, in auxilium meum respice: confundantur et revereantur, qui 674 quaerunt animam meam, ut auferant eam. *Vers.* 1. Avertantur retrorsum et erubescant, qui cogitant mihi mala. *Vers.* 2. Exspectans exspectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam. *Com.* Tu, Domine, servabis nos, et custodies nos a generatione hac in aeternum. *Psal.* XI.

In Sabbato.

Antiph. Lex Domini irreprehensibilis, convertens animas: testimonium Dei fidele, sapientiam praestans parvulis. *Psal.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. *Resp.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. *Off.* Illumina oculos meos, ne quando obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus: Praevalui adversus eum. *Vers.* 1. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? quandiu ponam consilia in anima mea? *Vers.* 2. Respice in me et exaudi me: cantabo Domino

qui bona tribuit mihi. *Com.* Oportet te, fili, gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat et revixit, perierat et inventus est. *Psal. ut supra.*

Dominica tertia Quadragesimae.

Antiph. Oculi mei semper ad Dominum, quia ipse evellet de laqueo pedes meos: respice in me, et miserere mei, quoniam unicus et pauper sum ego. *Psal.* Ad te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam. *Resp.* Exsurge, Domine, non praevaleat homo, judicentur gentes in conspectu tuo. *Vers.* In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur et peribunt a facie tua. *Tract.* Ad te levavi oculos meos, qui habitas in coelis. *Vers.* Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. *Vers.* Et sicut oculi ancillae in manibus Dominae suae. *Vers.* Ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri. *Vers.* Miserere nobis, Domine, miserere nobis. *Off.* Justitiae Domini rectae lectificantes corda, et dulciora super mel et favum: nam et servus tuus custodiet ea. *Vers.* 1. Praeceptum Domini lucidum, illuminans oculos; timor Dei sanctus, permanens in saeculum saeculi: judicia Domini vera. *Vers.* 2. Et erunt ut complacent eloquia oris mei, et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. *Com.* Passer invenit sibi domum, et turtur nidum, ubi reponat pullos suos. Altaria tua, Domine virtutum, Rex meus et Deus meus. Beati qui habitant in domo tua: in saeculum saeculi laudabunt te. *Psal.* Quam dilecta.

Feria secunda.

Antiph. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem, in Deo speravi: non timebo quid faciat mihi homo. *Psal.* Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo: tota die impugnans, tribulavit me. *Resp.* Deus, vitam meam nuntiavi tibi: posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. **675** *Vers.* Miserere mihi, Domine, quoniam conculcavit me homo: tota die bellans, tribulavit me. *Off.* Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: intende in me, et exaudi me. *Vers.* 1. Conturbatus sum a voce inimici, et a tribulatione peccatoris: et exspectabam eum qui me salvum faceret. *Vers.* 2. Ego autem ad Deum clamavi, libera animam meam et extends manum in retribuendo illis. *Com.* Et dabit ex Sion salutare Israel: cum averterit Dominus captivitatem plebis suae, exsultabit Jacob, et laetabitur Israel. *Psal.* LII.

Feria tertia.

Antiph. Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus: inclina aurem tuam, et exaudi verba mea: custodi me, Domine, ut pupillam oculi: sub umbra alarum tuarum protege me. *Psal.* Exaudi, Domine, justitiam meam, intende deprecationem meam. *Resp.* Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo. *Vers.* Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, et emundabor a delicto maximo. *Off.* Dexteram Domini fecit virtutem. *Vers.* 1. In tribulatione invocavi Dominum. *Vers.* 2. Impulsus. *Com.* Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo! Qui ingreditur sine macula, et operatur justitiam. *Psal.* XIV.

Feria quarta.

Antiph. Ego autem in Domino speravi: exultabo et laetabor in tua misericordia, quia respexisti humilitatem meam. *Psal.* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum: in justitia tua libera me. *Resp.* Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum, sana me, Domine. *Vers.* Conturbata sunt ossa omnia mea, et anima mea turbata est valde. *Off.* Domine, fac mecum misericordiam tuam propter nomen tuum, quia suavis est misericordia tua. *Vers.* 1. Deus laudem meam ne tacueris, quia os peccatoris et dolosi super me apertum est. *Vers.* 2. Pro eo ut diligerent me, detrahebant mihi: ego autem orabam. *Vers.* 3. Locuti sunt adversum me lingua dolosa, et sermonibus odii circumdederunt me, et expugnaverunt me gratis. *Com.* Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo, Domine. *Psal.* XI.

Feria quinta.

Antiph. Salus populi ego sum, dicit Dominus: De quacunque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos, et ero illorum Dominus in perpetuum. *Psal.* Attendite, populus meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. *Psal.* Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. *Vers.* Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione. *Off.* Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me, Domine, et super iram inimicorum meorum extends manum tuam: et salvum me fecit dextera tua. *Vers.* 1. In quacunque die invocavero te, exaudi me, Domine: multiplicabis in anima mea **676** virtutem tuam. *Vers.* 2. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo, Domine, super misericordiam tuam et veritatem tuam. *Com.* Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Utinam dirigantur viae meae ad custodiendas justificationes tuas. *Psal.* Beati immaculati.

Feria sexta.

Antiph. Fac mecum, Domine, signum in bonum: ut videant qui me oderunt, et confundantur, quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me. *Psal.* Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me: quoniam inops et pauper sum ego. *Resp.* In Deo speravit cor meum, et adjutus sum: et refluuit caro mea, et ex voluntate mea confitebor illi. *Vers.* Ad te, Domine, clamavi: Deus meus, ne sileas, ne discedas a me. *Off.* Intende voci orationis meae, Rex meus et Deus meus: quoniam ad te orabo, Domine. *Vers.* 1. Verba mea auribus percipe, Domine: intellige clamorem meum, et exaudi me. *Vers.* 2. Dirige in conspectu tuo viam meam, et laetentur omnes qui sperant in te, Domine: in aeternum gloriabuntur, qui diligunt nomen tuum, Domine. *Com.* Qui biberit aquam quam ego dabo ei, dicit Dominus, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam. *Psal. ut supra.*

Sabbato.

Antiph. Verba mea auribus percipe, Domine, intellige clamorem meum, intende voci orationis meae. *Psal.* Quoniam ad te orabo, Domine, mane exaudies vocem meam. *Resp.* Si ambulem in medio umbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es, Domine. *Vers.* Virga tua et baculus tuus, ipsa me consolata sunt. *Off.* Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, ut non dominetur omnis injustitia, Domine. *Vers.* 1. Declaratio sermonum tuorum illuminat et intellectum dat parvulis. *Vers.* 2. Cognovi, Domine, quia aequitas judicia tua: et in veritate tua humiliasti me, ut non dominetur mei omnis injustitia, Domine. *Com.* Nemo te condemnavit, mulier? Nemo, Domine. Nec ego te condemnabo; jam amplius noli peccare. *Psal. ut supra.*

Dominica quarta Quadragesimae.

Antiph. Laetare Jerusalem, et conventum facite omnes qui diligitis eam: gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis, ut exsultetis, et satiemini ab uberibus consolationis vestrae. *Psal.* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. *Resp.* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. *Vers.* Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis. *Tractus.* Qui confidunt in Domino sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum, qui habitat in Jerusalem. *Vers.* Montes in circuitu ejus, et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in saeculum. *Off.* Laudate Dominum, quia benignus est Dominus: psallite nomini ejus,

quoniam suavis est: omnia quaecunque voluit fecit in coelo et in terra. *Vers.* 1. Qui statis in domo Domini, in atriis domus Dei nostri: quia ego cognovi, quod magnus est **677** Dominus, et Deus noster prae omnibus diis. *Vers.* 2. Domine, nomen tuum in aeternum, et memoriale tuum in saecula saeculorum. Judicabit Dominus populum suum, et in servis suis consolabitur. *Vers.* 3. Qui timetis Dominum, benedicite eum. Benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in Jerusalem. *Com.* Jerusalem, quae aedificatur ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum; illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, ad confitendum nomini tuo, Domine. *Psal.* Laetatus sum.

Feria secunda.

Antiph. Deus, in nomine tuo saluum me fac, et in virtute tua judica me. Deus, exaudi Orationem meam. *Psal.* Ecce enim Deus. Averte mala inimicis meis, et in veritate tua disperde illos. *Resp.* Esto mihi in Deum protectorem, et in locum refugii, ut saluum me facias. *Vers.* Deus, in te speravi: Domine, non confundar in aeternum. *Off.* Jubilate Deo, omnis terra. *Com.* Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo. *Psal.* XVIII.

Feria tertia.

Antiph. Exaudi, Deus, Orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam; intende in me, et exaudi me. *Psal.* Contristatus sum in exercitatione mea, et conturbatus sum a voce inimici. *Resp.* Exsurge, Domine, fer opem nobis, et libera nos propter nomen tuum. *Vers.* Deus, auribus nostris audivimus, Patres nostri annuntiaverunt nobis opus quod operatus es in diebus eorum, in diebus antiquis. *Off.* Expectans expectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam; et immisit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro. *Vers.* 1. Statuit supra petram pedes meos, et direxit gressus meos. *Vers.* 2. Multa fecisti tu, Deus meus, mirabilia tua, et cogitationibus tuis non est similis tibi. Bene nuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna. *Vers.* 3. Domine Deus, tu cognovisti, justitiam tuam non abscondi in corde meo, veritatem tuam et salutare tuum dixi: adjutor meus, Domine, et protector meus. *Com.* Laetabimur in salutari tuo, et in nomine Domini Dei nostri magnificabimur. *Psal.* XIX.

Feria quarta.

Antiph. Dum sanctificatus fuero in vobis, congregabo vos de universis terris; et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et dabo vobis spiritum novum. *Psal.* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Resp.* Venite, filii, audite me; timorem Domini docebo vos. *Vers.* Accedite ad eum, et illuminamini, et facies vestrae non confundentur. *Resp.* Beata gens cujus est Dominus Deus eorum, populus quem elegit Dominus in haereditatem sibi. *Vers.* Verbo Domini coeli firmati sunt, et spiritu oris ejus omnis virtus eorum. **678** *Off.* Benedicite, gentes, Dominum Deum nostrum, et obaudite voci laudis ejus, qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit commoveri pedes meos. Benedictus Dominus, qui non amovit deprecationem meam et misericordiam suam a me. *Vers.* 1. Jubilate Deo, omnis terra. Psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus. *Vers.* 2. In multitudinem virtutis tuae mentientur tibi inimici tui; omnis terra adoret te, et psallat tibi, Altissime. *Vers.* 3. Venite, et videte opera Domini, quam terribilis in consiliis super filios hominum. Ad ipsum ore meo clamavi, et exultavi sub lingua mea. Propterea exaudivit me Deus, et intendit voci Orationis meae. *Com.* Lutum fecit ex sputo Dominus, et linivit oculos meos, et abii, et lavi, et vidi, et credidi Deo. *Psal.* ut supra.

Feria quinta.

Antiph. Laetetur cor quaerentium Dominum; quaerite Dominum et confirmamini; quaerite faciem ejus semper. *Psal.* Confitemini Domino, et invoke nomen ejus, annuntiate inter gentes opera ejus. *Resp.* Respice, Domine, in testamentum tuum, et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *Vers.* Exsurge, Domine, judica causam tuam; memor esto opprobrii servorum tuorum. *Off.* Domine, ad adjuvandum me respice: confundantur et revereantur, qui quaerunt animam meam, ut auferant eam. *Vers.* 1. Avertantur retrorsum et erubescant, qui cogitant mihi mala. *Vers.* 2. Exspectans exspectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam. *Com.* Domine, memorabor justitiae tuae solius. Deus, docuisti me a juventute mea; et usque in senectam et senium, Deus, ne derelinquas me. *Psal.* In te, Domine, speravi.

Feria sexta.

Antiph. Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper, Domine, adjutor meus et redemptor meus. *Psal.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. *Resp.* Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine. Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. *Off.* Populum humilem salvum facies,

Domine, et oculos superborum humiliabis, quoniam quis Deus praeter te, Domine? *Vers.* 1. Clamor meus in conspectu ejus introivit in aures ejus. *Vers.* 2. Liberator meus de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis me. *Com.* Videns Dominus flentes sorores Lazari ad monumentum, lacrymatus est coram Judaeis, et clamabat: Lazare, veni foras. Et prodiit ligatis manibus et pedibus, qui fuerat quatridianus mortuus. *Psal.* XXI.

In Sabbato.

Antiph. Sitientes, venite ad aquas, dicit Dominus, et qui non habetis pretium, venite: bibite **679** cum laetitia. *Psal.* Attendite, populus meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. *Resp.* Tibi, Domine, derelictus est pauper, pupillo tu eris adjutor. *Vers.* Ut quid, Domine, recessisti longe, despicias in opportunitatibus in tribulatione? dum superbit impius, incenditur pauper. *Off.* Factus est Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus; sperabo in eum. *Vers.* 1. Persequar inimicos meos, et comprehendam illos; et non convertar, donec deficiant. *Vers.* 2. Et praecinxisti me fortitudine ad bellum, et supplantasti inimicos meos subtus me, et inimicorum meorum dedisti mihi dorsum, et odientes me disperdidisti. *Com.* Dominus regit me, et nihil mihi deerit; in loco pascuae ibi me collocavit, super aquam refectionis educavit me *Psal.* Ipse.

Dominica quinta Quadragesimae.

Antiph. Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta; ab homine iniquo et doloso eripe me, quia tu es Deus meus et fortitudo mea. *Psal.* Emitte lucem tuam, et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua. *Resp.* Eripe me, Domine, de inimicis meis, doce me facere voluntatem tuam. *Vers.* Liberator meus, Domine, de gentibus iracundis; ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripies me. *Tract.* Saepe expugnaverunt me a juventute mea. *Vers.* Dicat nunc Israel: Saepe expugnaverunt me a juventute mea. *Vers.* Etenim non potuerunt mihi; supra dorsum meum fabricaverunt peccatores. *Vers.* Prolongaverunt iniquitatem sibi; Dominus justus concidet cervices peccatorum. *Off.* Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo. Retribue servo tuo, vivam, et custodiam sermones tuos; vivifica me secundum verbum tuum, Domine. *Vers.* 1. Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Beati qui scrutantur testimonia ejus, in toto corde exquirunt eum. *Vers.* 2. Viam veritatis elegi, da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam, et custodiam illam in toto corde meo. Inclina cor meum in testimonia tua, et non in avaritiam. In via tua vivifica me, judicia enim tua jucunda. Deprecatus sum vultum tuum in toto corde meo, quia dilexi legem tuam. *Com.* Hoc corpus quod pro vobis traditur. Hic calix novi testamenti est in meo sanguine, dicit Dominus. Hoc facite, quotiescunque sumitis, in meam commemorationem. *Psal.* ut supra.

Feria secunda.

Antiph. Miserere mei, Domine, quoniam conculcavit me homo, tota die bellans tribulavit me. *Psal.* Conculcaverunt me inimici mei tota die, quoniam multi bellantes adversum me. *Resp.* Deus, exaudi Orationem meam, auribus percipe verba oris mei. *Vers.* Deus, in nomine tuo salvum me fac, et in virtute tua judica me. *Off.* Domine, convertere, et eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. *Vers.* 1. Domine, ne in ira tua **680** arguas me, neque in furore tuo corripias me. *Vers.* 2. Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; sana me, Domine, quoniam conturbata sunt omnia ossa mea. *Com.* Dominus virtutum ipse est rex gloriae. *Psal.* Ipse.

Feria tertia.

Antiph. Exspecta Dominum, viriliter age, et confortetur cor tuum, et sustine Dominum. *Psal.* Dominus illuminatio mea et salus mea; quem timebo? *Resp.* Discerne causam meam, Domine, ab homine iniquo et doloso eripe me. *Vers.* Emitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum. *Off.* Sperent in te omnes qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te. Psallite Domino qui habitat in Sion, quoniam non est oblitus Orationem pauperum. *Vers.* 1. Sedes super thronum qui judicas aequitatem; increpasti gentes, et periit impius. Judicabit populum cum justitia, et factus est refugium pauperum. *Vers.* 2. Cognoscetur Dominus judicia faciens, quoniam patientia pauperum non peribit in finem; desiderium pauperum exaudivit Deus. *Com.* Redime me, Deus Israel, ex omnibus angustiis meis. *Psal.* Ad te, Domine, levavi.

Feria quarta.

Antiph. Liberator meus de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis me; a viro iniquo eripies me, Domine. *Psal.* Diligam te, Domine virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum. *Resp.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me. *Vers.* Domine Deus meus, clamavi ad te, et sanasti me. Domine, abstraxisti ab inferis animam meam, salvasti me a descendentibus in lacum. *Off.* Eripe me de inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me libera me, Domine. *Vers.* 1. Quia ecce

captaverunt animam meam, et irruerunt fortes in me. *Vers.* 2. Quia factus es adjutor meus et refugium meum in die tribulationis meae. *Com.* Lavabo inter innocentes manus meas, et circuibo altare tuum, Domine, ut audiam vocem laudis tuae, ut enarrem universa mirabilia tua. *Psal.* XXV.

Feria quinta.

Antiph. Omnia quae fecisti nobis, Domine, in vero iudicio fecisti, quia peccavimus tibi, et mandatis tuis non obedivimus; sed da gloriam nomini tuo, et fac nobiscum secundum multitudinem misericordiae tuae. *Psal.* Magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. *Resp.* Tollite hostias, et introite, in atria ejus; adorate Dominum in aula sancta ejus. *Vers.* Revelabit Dominus condensa, et in templo ejus omnes dicent gloriam. *Off.* Super flumina Babylonis illic sedimus et flevimus, dum recordaremur tui, Sion. *Vers.* 1. In salicibus in medio ejus supendimus organa nostra, quoniam illic interrogaverunt nos qui captivos duxerunt nos, **681** verba cantionum: et qui abduxerunt nos, Hymnum cantate nobis de canticis Sion. Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena? *Vers.* 2. Si oblitus fuero tui, Jerusalem, obliviscatur me dextera mea; adhaereat lingua mea faucibus meis, si tui non meminero. Qui dixerunt: Super flumina Babylonis. *Vers.* 3. Memento, Domine, filiorum Edom in die Jerusalem. Qui dixerunt. *Com.* Memento verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti. Haec me consolata est in humilitate mea. *Psal.* Beati immaculati.

Feria sexta.

Antiph. Miserere mihi, Domine, quoniam tribulor: libera me, et eripe me de manibus inimicorum meorum, et a persequentibus me: Domine, non confundar, quoniam invocavi te. *Psal.* In te Domine, speravi, non confundar in aeternum: in justitia tua libera me. *Resp.* Pacifice loquebantur mihi inimici mei, et in ira molesti erant mihi. *Vers.* Vidisti, Domine, Deus meus: ne sileas, ne discedas a me. *Off.* Benedictus es, Domine, doce me justificationes tuas, et non tradas calumniantibus me superbis, et respondebo exprobrantibus mihi verbum. *Vers.* 1. Vidi non servantes pactum, et tabescebam: Domine, quando facies de persequentibus me iudicium? *Vers.* 2. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: confundantur et revereantur, quia injuste iniquitatem fecerunt in me. *Com.* Ne tradideris me, Domine, in animas tribulantium me, quia surrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi. *Psal.* XXVI.

Sabbatum vacat. Dominica in Palmis.

Antiph. Domine, ne longe facias auxilium tuum a me, ad defensionem meam aspice. Libera me de ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem meam. *Psal.* Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? *Resp.* Tenuisti manum dexteram meam: in voluntate tua deduxisti me, et cum gloria assumpsisti me. *Vers.* Quam bonus Israel Deus rectis corde? Mei autem pene moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei. Quia zelavi in peccatoribus pacem peccatorum videns. *Tract.* Deus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? *Vers.* Longe a salute mea verba delictorum meorum. *Vers.* Deus meus, clamabo per diem, nec exaudies: et nocte, et non ad insipientiam mihi. *Vers.* Tu autem in sancto habitas, laus Israel. In te speraverunt patres nostri: speraverunt et liberasti eos. *Vers.* Ad te clamavesunt, et salvi facti sunt: in te speraverunt, et non sunt confusi. *Vers.* Ego autem sum vermis, et non homo: opprobrium hominum, et abjectio plebis. *Vers.* Omnes qui videbant me, aspernabantur me: locuti sunt labiis, et moverunt caput. *Vers.* Speravit in Domino, eripiat eum: salvum faciat eum, quoniam vult eum. *Vers.* Ipsi vero consideraverunt, et conspexerunt me, diviserunt sibi 682 vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. *Vers.* Libera me de ore leonis, et a cornibus unicornium humilitatem meam. *Vers.* Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob magnificate eum. *Vers.* Annuntiabitur Domino generatio ventura, et annuntiabunt coeli justitiam ejus. *Vers.* Populo qui nascetur, quem fecit Dominus. *Off.* Improperium exspectavit cor meum, et miseriam: et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit: consolantem me quaesivi, et non inveni: et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto. *Vers.* 1. Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam. *Vers.* 2. Adversum me exercebantur qui sedebant in porta: et in me psallebant qui bibebant vinum. *Vers.* 3. Ego vero orationem meam ad te, Domine: tempus beneplaciti, Deus, in multitudine misericordiae tuae. *Com.* Pater, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. *Psal.* ut supra.

Feria secunda.

Antiph. Judica, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me, apprehende arma et scutum, et exsurge in adjutorium meum, Domine, virtus salutis meae. *Psal.* Effunde frameam, et conclude adversus eos qui persequuntur me. *Resp.* Exsurge, Domine, et intende iudicium meum, Deus meus et Dominus meus in causam meam. *Vers.* Effunde frameam, et conclude qui me persequuntur. *Off.* Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. *Vers.* Exaudi me in tua justitia, et ne intres in iudicium cum servo tuo, Domine. *Ad Com.* Erubescant et revereantur simul, qui gratulantur malis meis: induantur pudore et reverentia, qui maligna loquuntur super me. *Psal.* XXXIV.

Feria tertia.

Antiph. Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus. *Psal.* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri. *Resp.* Ego autem dum mihi molesti essent, induabar cilicio: et humiliabam in jejunio animam meam, et oratio mea in sinum meum convertetur. *Vers.* Judica, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me, apprehende arma et scutum, et exsurge in adjutorium mihi. *Off.* Custodi me, Domine, de manu peccatoris, et ab hominibus iniquis eripe me, Domine. *Vers.* 1. Eripe me, Domine, ab homine malo; a viro iniquo libera me. *Vers.* 2. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos, absconderunt superbi laqueum mihi. *Vers.* 3. Dixi Domino, Deus meus es tu: exaudi, Domine, vocem deprecationis meae. *Com.* Adversum me exercebantur, qui sedebant in porta: et in me psallebant **683** qui bibebant vinum, ego vero orationem meam ad te, Domine: tempus beneplaciti, Deus, in multitudine misericordiae tuae. *Psal.* LXXIII.

Feria quarta.

Antiph. In nomine Domini omne genu flectatur, coelestium, terrestrium et infernorum: quia Dominus factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis; ideo Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. *Psal.* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. *Resp.* Ne avertas faciem tuam a puero tuo, quoniam tribulor, velociter exaudi me. *Vers.* Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam: infixus sum in limo profundi, et non est substantia. *Tract.* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. *Vers.* Ne avertas faciem tuam a me: in quacunque die tribulor, inclina ad me aurem tuam. *Vers.* In quacunque die invocavero te, velociter exaudi me. *Vers.* Quia defecerunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut in frixorio confrixerunt. *Vers.* Percussus sum sicut fenum, et aruit cor meum, quia oblitus sum manducare panem meum. *Vers.* Tu exurgens, Domine, misereberis Sion, quia venit tempus miserendi ejus. *Off.* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te perveniat. *Vers.* 1. Ne avertas faciem tuam a me. *Vers.* 2. Quia oblitus sum manducare panem meum. *Vers.* 3. Tu exurgens misereberis Sion, quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus. *Com.* Potum meum cum fletu temperabam, quia elevans allisisti me, et ego sicut fenum arui; tu autem, Domine, in aeternum permanes: tu exurgens misereberis Sion, quia venit tempus miserendi ejus. *Psal.* CI.

Feria quinta, de Coena Domini.

Antiph. Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra: per quem salvati et liberati sumus. *Psal.* Cantate Domino. *Resp.* Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. *Vers.* Propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen quod est super omne nomen. *Off.* Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me: non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini. *Vers.* 1. In tribulatione mea invocavi Dominum, et exaudivit me in latitudine Dominus. *Vers.* 2. Impulsus, eversus sum ut caderem, et Dominus suscepit me. *Com.* Dominus Jesus postquam coenavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum, et ait illis: Scitis quid fecerim vobis? Ego Dominus et magister exemplum dedi vobis, ut et vos ita faciatis. *Psal.* Beati immaculati.

Feria sexta, in Parasceve.

Antiph. Domine, audiivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua, et expavi. *Vers.* 1. In medio duorum animalium innotesceris: dum appropinquaverint **684** anni, cognosceris: dum advenerit tempus, ostenderis. *Vers.* 2. Operuit coelos majestas ejus, et laudis ejus plena est terra. *Vers.* 3. Deus a Libano veniet, et sanctus de monte umbroso, et condenso. *Vers.* 4. In eo dum conturbata fuerit anima mea, in ira misericordiae memor eris. *Tract.* Eripe me, Domine, ab homine malo, a viro iniquo libera me. *Vers.* Qui cogitaverunt malitias in corde, tota die constituebant praelia. *Vers.* Acuerunt linguas suas sicut serpentes: venenum aspidum sub labiis eorum. *Vers.* Custodi me, Domine, de manu peccatoris, et ab hominibus iniquis libera me. *Vers.* Qui cogitaverunt supplantare gressus meos, absconderunt superbi laqueos mihi. *Vers.* Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis, juxta iter scandalum posuerunt mihi. *Vers.* Dixi Domino, Deus meus es tu: exaudi Domine, vocem orationis meae. *Vers.* Domine, Domine, virtus salutis meae, obumbra caput meum in die belli. *Vers.* Ne tradas me a desiderio meo peccatori: cogitaverunt adversum me; ne derelinquas me, ne unquam exaltentur. *Vers.* Caput circuitus eorum, labor labiorum ipsorum operiet eos. *Vers.* Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo, et habitabunt recti cum vultu tuo.

Antiph. ad crucem adorandam.

Crucem tuam adoramus, Domine, et sanctam resurrectionem tuam laudamus, et glorificamus: ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo. *Psal.* Deus miseratur nostri. *Antiph.* Ecce lignum crucis, in quo salus mundi pendit. Venite

adoremus. *Psal.* Beati immaculati in via. *Antiph.* Dum fabricator mundi mortis supplicium pateretur in cruce, clamans voce magna, tradidit spiritum: et ecce velum templi divisum est, monumenta aperta sunt: terrae motus enim factus est magnus, quia mortem filii Dei clamabat mundus se sustinere non posse. *Vers.* Aperto ergo militis lancea latere crucifixi Domini, exivit sanguis et aqua in redemptionem salutis nostrae. *Vers.* O admirabile pretium, cujus pondere captivitas redempta est mundi. tartarea confracta sunt claustra inferni, aperta est nobis janua regni. *Hymn.* Pange lingua gloriosi praelium certaminis: et super crucis trophaeum dic triumphum nobilem, qualiter redemptor orbis immolatus vicerit. *Vers.* De parentis protoplasti fraude factor condolens, quando pomi noxialis morsu in mortem corrui, ipse lignum tunc notavit, damna ligni ut solveret. *Vers.* Hoc opus nostrae salutis ordo depoposcerat, multiformis proditoris ars ut artem falleret, et medelam ferret inde, hostis unde laeserat. *Vers.* Quando venit ergo sacri plenitudo temporis, missus est ab arce Patris natus orbis conditor, atque ventre virginali homo factus prodiit. *Vers.* Vagit infans inter arcta conditus praesepia: membra pannis involuta, virgo mater alligat, et pedes manusque; crura stricta cingit fascia. *Vers.* Lustra sex qui jam peracta, tempus implens **685** corporis, se volente natus ad hoc, passioni deditus, agnus in crucis levatur immolandus stipite. *Vers.* Hic acetum, fel, arundo, sputa, clavi, lancea; mite corpus perforatur; sanguis, unda profluit, terra, pontus, astra, mundus, quo lavantur flumine. *Vers.* Flecte ramos, arbor alta, tensa laxa viscera; et rigor lentescat ille, quem dedit nativitas, ut superni membra Regis sint mittenda stipite. *Vers.* Sola digna tu fuisti ferre pretium saeculi, atque portum praeparare nauta mundo naufrago, quem sacer cruor perunxit fusus agni corpore. *Vers.* Gloria et honor Deo usquequo Altissimo, una Patri Filioque, inclyto Paraclito, cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Cantica in Sabbato sancto.

1. Cantemus Domino; gloriose enim honorificatus est: equum et ascensorem projecit in mare; adjutor et proptector factus est mihi in salutem. Hic Deus meus et honorificabo eum; Deus Patris mei, et exaltabo eum: Dominus conterens bella. Dominus nomen ejus (Exod.).
2. Attende, coelum, et loquar; et audiat terra verba ex ore meo; expectetur sicut pluvia eloquium meum, et descendant sicut ros verba mea, et sicut nix super fenum, sicut imber super gramina, quia nomen Domini invocavi: date magnitudinem Deo nostro, Deus vera opera ejus, et omnes viae ejus judicia. Deus fidelis in quo non est iniquitas, justus et sanctus Dominus (Deut.).
3. Vineam factam dilectam in cornu in loco uberi, et maceria circumdedit et circumfodi; et plantavi vineam Soreth, et aedificavi turrem in medio ejus, et torcular fodi in eam; vinea enim Domini Sabaoth, domus Israel est (Isa.).
4. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. Sitivit anima mea ad Deum vivum, quando veniam, et apparebo ante faciem Dei mei? Fuerunt mihi lacrymae meae panis die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus? (**Psal. XLI.**)

Missa in Sabbato sancto. Gloria in excelsis Deo.

Allel. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Tract.* Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum omnes populi, quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas Domini manet in aeternum. *Non cantatur nec Off. nec Agnus Dei, nec Communio; sed, omnibus expletis, dicitur:* Ite, Missa est.

Dominica Paschae ad sanctam Mariam.

Antiph. Resurrexi, et adhuc tecum sum, alleluia, posuisti super me manum tuam, alleluia, mirabilis facta est scientia tua, allel. *Psal.* Domine, probasti me, et cognovisti me; tu cognovesti sessionem meam et resurrectionem meam. *Resp.* Haec dies quam fecit Dominus, exsultemus et laetemur in ea. *Vers.* Confitemini Domino, quoniam bonus, **686** quoniam in saeculum misericordia ejus. *Vers.* 1. Dicat nunc Israel quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Vers.* 2. Dicat nunc domus Aaron, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Vers.* 3. Dicant nunc qui timent Dominum, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Vers.* 4. Dexteram Domini fecit virtutem, dexteram Domini exaltavit me. *Vers.* 5. Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli; a Domino factum est, et est mirabile in oculis nostris. *Vers.* 6. Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis. *Allel.* Pascha nostrum immolatus est Christus. *Vers.* Epulemur in azymis sinceritatis et veritatis. *Off.* Terra tremuit et quievit, dum resurgeret in iudicio Deus, alleluia. *Vers.* 1. Notus in Iudaea Deus, in Israel magnum nomen ejus, alleluia. *Vers.* 2. Et factus est in pace locus ejus, et habitatio ejus in Sion, alleluia. *Vers.* 3. Ideo confregit potentias, arcum, scutum, gladium, et bellum; illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis, alleluia. *Com.* Pascha nostrum immolatus est Christus; itaque epulemur in azymis sinceritatis et veritatis, alleluia. *Psalm. ut supra.* Expurgate.

Feria secunda.

Antiph. Introduxit vos Dominus in terram fluentem lac et mel, alleluia, et ut lex Domini semper sit in ore vestro, allel. allel. *Psal.* Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Resp.* Haec dies. *Vers.* Dicat nunc Israel. *Allel.* Dominus

regnabit, decorem. *Off.* Angelus Domini descendit de coelo, et dixit mulieribus: Quem quaeritis surrexit, sicut dixit, alleluia. *Vers.* 1. Euntes in Galilaeam, dicite discipulis ejus: Ecce praecedet vos in Galilaeam, ibi eum videbitis, sicut dixit, alleluia. *Vers.* 2. Jesus stetit in medio eorum, et dixit: Pax vobis; videte quia ego ipse sum, alleluia. *Ad Com.* Surrexit Dominus, et apparuit Petro, alleluia. *Psal.* ut supra.

Feria tertia.

Antiph. Aqua sapientiae potavit eos, alleluia: confirmabitur in illis, et non flectetur, alleluia; et exaltabit eos in aeternum, alleluia, alleluia. *Psal.* Confitemini Domino, quoniam bonus. *Resp.* Haec dies. *Vers.* Dicat nunc domus Aaron. *Allel.* quale volueris. *Offert.* Intonuit de coelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam, et apparuerunt fontes aquarum, alleluia. *Vers.* 1. Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum, et liberator meus. *Vers.* 2. Liberator meus de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripies me. *Ad Com.* Si consurrexistis cum Christo, quae sursum sunt quaerite, alleluia, ubi Christus est in dextera Dei sedens; quae sursum sunt, sapite, alleluia. *Psal.* ut supra.

687 Feria quarta.

Antiph. Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, alleluia, quod vobis paratum est ab origine mundi, alleluia, alleluia, alleluia. *Psal.* Cantate Domino canticum novum, cantate Domino omnis terra. *Resp.* Haec dies. *Vers.* Dicant qui timent Dominum. *Allel.* quale volueris. *Off.* Portas coeli aperuit Dominus, et pluit illis manna ut ederent, panem coeli dedit eis, panem Angelorum manducavit homo, alleluia. *Vers.* 1. Attendite, populus meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. *Vers.* 2. Aperiam in parabolis os meum, loquar propositiones ab initio saeculi. *Ad Com.* Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, alleluia; mors illi ultra non dominabitur, alleluia, alleluia. *Psal.* ut supra.

Feria quinta.

Antiph. Victricem manum tuam, Domine, laudaverunt pariter, alleluia, quia sapientia aperuit os muti, et linguas infantium fecit disertas, alleluia, alleluia. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae multae. *Resp.* Haec dies. *Vers.* Dextera Domini fecit virtutem. *Allel.* Lauda, Jerusalem, Dominum, lauda Deum tuum, Sion. *Off.* In die

solemnitatis vestrae, dicit Dominus, inducam vos in terram fluentem mel et lac, alleluia. *Vers.* 1. Audi, populus meus, et loquar: Israel, si me audieris, dabo vobis desideria cordis vestri. *Vers.* 2. Non adorabitis Deum alienum, quia ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Aegypti. *Ad Com.* Populus acquisitionis, annuntiate virtutes ejus, alleluia, qui vos de tenebris vocavit in admirabile lumen suum, alleluia. *Psal. ut supra.*

Feria sexta ad sanctam Mariam.

Antiph. Eduxit eos Dominus in spe, alleluia, et inimicos eorum operuit mare, alleluia, alleluia. *Psal.* Attendite, popul. *Resp.* Haec dies. *Vers.* Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli. *All. quale volueris.* *Off.* Erit vobis hic dies memorialis, alleluia; et diem festum celebrabitis solemnem Domino in progenies vestras, legitimum sempiternum diem, alleluia. *Vers.* 1. In mente habete diem istum in quo existis de terra Aegypti, de domo servitutis, in manu enim potenti liberavit vos Dominus. *Vers.* 2. Dixit Moyses populo: Bono animo estote, et veniet vobis salus a Domino Deo, et pugnabit pro vobis. *Ad Com.* Data est mihi omnis potestas in coelo et in terra, alleluia; euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, alleluia, alleluia. *Psal. ut supra.*

Feria septima sive Sabbato.

Antiph. Eduxit Dominus populum suum in exultatione, alleluia, et electos suos in laetitia, alleluia, **688** alleluia, alleluia. *Psal.* Confitemini Domino, et invoke nomen ejus. *Resp.* Haec dies. *Vers.* 1. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini; sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in saeculum. *Offert.* Benedictus qui venit in nomine Domini, benediximus vos de domo Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis, alleluia, alleluia. *Vers.* 1. Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli: a Domino factum est, et est mirabile in oculis nostris. *Vers.* 2. Haec dies quam fecit Dominus: exsultemus et laetemur in ea. *Ad Comm.* Omnes qui in Christo baptizati estis, Christum induistis, alleluia. *Psal. ut supra.*

Dominica octavae Paschae.

Antiph. Quasi modo geniti infantes, alleluia: rationabiles, sine dolo, lac concupiscite, alleluia, alleluia, alleluia. *Psal.* Exsultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob. *Ad Resp.* Et cibavit

illos. *All. quale volueris. Off.* Angelus Domini. *Ad Comm.* Mitte manum tuam, et cognose loca clavorum, alleluia, et noli esse incredulus, sed fidelis, alleluia, alleluia. *Psal. ut supra.*

Dominica prima post Octavam Paschae.

Antiph. Misericordia Domini plena est terra, alleluia, verbo Dei coeli formati sunt, alleluia, alleluia. *Psal.* Exsultate justi in Domino, rectos decet collaudatio *Allel. 2. quale volueris. Off.* Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo, et in nomine tuo levabo manus meas, alleluia. *Vers. 1.* Sitivit in te anima mea, quam multipliciter et caro mea, ut viderem virtutem tuam et gloriam tuam. *Vers. 2.* In matutinis meditabor in te, quia factus es adjutor meus, et in velamento alarum tuarum exultabo. *Ad Comm.* Ego sum pastor bonus, alleluia, et cognosco oves meas, et cognoscunt me meae, alleluia. *Psal. ut supra.*

Dominica secunda post Octavam Paschae.

Antiph. Jubilate Deo, omnis terra, alleluia: Psalmum dicite nomini ejus, alleluia: Date gloriam laudi ejus, alleluia, alleluia, alleluia. *Psal.* Dicite Deo: Quam terribilia sunt opera tua, Domine; in multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici tui. Jubilate. *Allel. quale volueris. Offert.* Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo quamdiu fuero, alleluia. *Vers. 1.* Qui custodit veritatem in saeculum, facit judicium injuriam patientibus, dat escam esurientibus. *Vers. 2.* Dominus erigit elisos, Dominus solvit compeditos, custodit Dominus pupillum et advenam, et viduam suscipiet, et vias peccatorum exterminabit; regnabit Dominus in aeternum, Deus tuus, Sion, in saeculum saeculi. *Ad Comm.* Modicum, et non videbitis me, alleluia; iterum modicum, et videbitis me, quia vado ad Patrem, alleluia, alleluia.

689 *Dominica tertia post Octavam Paschae.*

Antiph. Cantate Domino canticum novum, alleluia, quia mirabilia fecit Dominus, alleluia; ante conspectum gentium revelavit justitiam suam, alleluia, alleluia. *Psal.* Salvabit sibi dextera ejus, et brachium sanctum ejus. *All.* Paratum cor meum. *All.* Confitebor tibi, Domine, *quale volueris. Off.* Jubilate Deo, universa terra. *Vers. 1.* Reddam tibi vota. *Vers. 2.* Locutum est os meum. *Ad Comm.* Dum venerit Paracletus Spiritus veritatis, ille arguet mundum de peccato, et de justitia, et de judicio, alleluia, alleluia. *Psal. ut supra.*

Dominica quarta post Octavam Paschae.

Antiph. Vocem jucunditatis annuntiate, et audiat, alleluia; nuntiate usque ad extremum terrae, liberavit Dominus populum suum, alleluia, alleluia. *Psal.* Jubilate Deo, omnis terra, cantate et exsultate et psallite. *All.* 1. Quoniam Deus magnus Dominus et Rex magnus. *All.* 2. *quale volueris.* *Off.* Benedicite gentes Dominum Deum nostrum. *Vers.* 1. Jubilate Deo, omnis terra. *Vers.* 2. In multitudine virtutis tuae. *Vers.* 3. Venite et videte opera Domini. *Com.* Cantate Domino, allel. Cantate Domino, benedicite nomen ejus, bene nuntiate de die in diem salutare, allel. allel. *Psal.* Ipse.

Natalis sanctorum martyrum Tiburtii et Valeriani.

Antiph. Sancti tui, Domine, benedicent te, gloriam regni tui dicent, alleluia. *Psal.* Exaltabo te, Deus meus Rex, et benedicam nomini tuo in saeculum, et in saeculum saeculi. *Offert.* Laetamini in Domino, et exsultate, justi, et gloriamini, omnes recti corde. *Vers.* Pro hac oravit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. *Com.* Gaudete, justi, in Domino, allel. rectos decet collaudatio, allel. *Psal.* Ipse.

Nat. sancti Georgii.

Antiph. Protexisti me, Deus, a conventu malignantium, alleluia; a multitudine operantium iniquitatem, alleluia, alleluia. *Psal.* Exaudi, Deus, Orationem meam cum deprecor, a timore inimici eripe animam meam. *Off.* Confitebuntur coeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum, alleluia, alleluia. *Vers.* 1. Misericordias tuas, Domine, in aeternum cantabo, in generatione et progenie annuntiabo veritatem tuam in ore meo, alleluia. *Vers.* 2. Quoniam quis in nubibus aequabitur Domino? aut quis similis erit Deo inter filios Dei? Deus qui glorificatur in concilio sanctorum, alleluia. *Comm.* Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo; et laudabuntur omnes recti corde, alleluia. *Psal.* ut supra.

*In litania maiore, Collecta ad sanctum
Laurentium in Lucina. Ad Processionem
Antiphonae.*

Exsurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum, alleluia; salvum fac populum.

Surgite, sancti, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, et nos humiles peccatores in pace custodite, alleluia.

690 Cum iucunditate exhibitis, et cum gaudio deducemini; nam et montes et colles exhibunt, expectantes vos cum gaudio, alleluia.

De Jerusalem exeunt reliquiae, et salvatio de monte Sion; propterea protectio erit huic civitati, et salvabitur propter David famulum ejus, allel.

Ambulate, sancti, viam quam elegistis, festinate ad locum qui vobis praeparatus est; nos in terra canimus, sanctorum laudes dicimus; nos sanctos portamus, in coelis gaudent angeli, alleluia.

In nomine Domini Dei nostri ambulabimus nos, et omnes populi; quoniam in Sion facta est lex, et verbum Domini de Jerusalem, regnabit Dominus in aeternum, alleluia.

Ego sum Deus patrum vestrorum, dicit Dominus; videns vidi afflictionem populi mei, et gemitum ejus audivi, et descendi liberare eos, alleluia.

Populus Sion, convertimini ad Dominum Deum nostrum, et dicite ei: Potens es, Domine, dimittere peccata nostra, ut non inveniant nos iniquitates nostrae, Deus noster, alleluia.

Domine Deus noster, qui cum patribus nostris mirabilia magna fecisti, et nostris glorificare temporibus, qui misisti manum tuam de alto, et liberasti nos, alleluia.

Confitemini Domino, filii Israel, quia non est alius Deus praeter eum; ipse liberabit nos propter misericordiam suam, aspice quae fecit nobiscum, et enarremus omnia mirabilia ejus, alleluia.

Declamemus ad Dominum, dicentes: Peccavimus tibi, Domine, patientiam habe in nobis, et erue nos a malis quae quotidie accrescunt super nos, alleluia.

Parce, Domine, parce populo tuo, quem redemisti, Christe, sanguine tuo, ut non in aeternum irascaris nobis, alleluia, alleluia.

Domine, imminuti sumus propter peccata nostra hodie, sed in animo contrito et spiritu humilitatis suscipiamur, et fac nobiscum secundum mansuetudinem tuam, quia non est confusio confidentibus in te, all., all.

Iniquitates nostrae, Domine, multiplicatae sunt super capita nostra, delicta nostra creverunt usque ad coelos; parce, Domine, et inclina super nos misericordiam tuam.

Timor et tremor in Ninivem civitatem magnam, per quem sceleratae plebi indicitur jejunium, et fluctuosa turba induitur cilicio. Contigit autem et regem nobilem de solio suo descendere, ut esset humilior cunctis lugentibus; et praecepit per universum regnum: Omnes viri et sexus femineus non gustent quidquam, bos et pecora non pascantur herbis terrae, pueri et vituli non sugant matrum ubera, sed clament ad Deum in fortitudine ternis diebus, ne periclitemur ut Sodoma. Sed tu, Deus omnipotens, misericors et miserator, misertus es miseris; nos sumus opera tua quae dedisti Filio tuo haereditatem sibi. Noli claudere aurem tuam ad preces nostras, sed subleva clemens afflictionem nostram, illud revolvens quod nobis pollicitus es, dicens: Convertimini ad me, et ego revertar ad vos, alleluia.

Oremus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem ut cunctis mundum purget erroribus **691** morbos auferat, famem repellat, aperiatur carcerem, vincula dissolvat, peregrinantibus reditum, infirmantibus sanitatem, navigantibus portum salutis indulgeat, et pacem tribuat in diebus nostris, insurgentesque repellat inimicos; et de manu inferni libera nos propter nomen tuum, all. all.

Convertimini ad Deum omnes simul mundo corde et animo, in Orationibus, in jejuniis, in vigiliis multis. Fundite preces vestras cum lacrymis, ut deleantur chirographa peccatorum vestrorum, priusquam nobis repentinus superveniat interitus, antequam nos profundum mortis absorbeat, ut cum Creator noster advenerit, paratos nos inveniatur, alleluia

Dimitte nobis, Domine, debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris, et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo, ab omni malo, amen, alleluia.

Cognoscimus, Domine, quia peccavimus; veniam petimus, quam non meremur; manum tuam porrige lapsis, qui latroni confitenti paradisi januam aperuisti, alleluia.

Propitius esto, Domine, peccatis nostris propter nomen tuum, ne quando dicant gentes: Ubi est Deus eorum?

Super populum tuum, quaesumus, Domine, benedictio copiosa descendat, indulgentia veniat, consolatio tribuatur, fides sancta succrescat, redemptio sempiterna firmetur, alleluia.

Salvator mundi, salva nos omnes. Sancta Dei genitrix, semper virgo Maria, ora pro nobis. Precibus quoque apostolorum martyrumque omnium et confessorum, atque sanctarum virginum, suppliciter petimus, ut a malis omnibus eruamur, bonisque omnibus nunc et semper perfrui mereamur, alleluia.

Libera, Domine, populum tuum de manu mortis, et plebem istam protegat dextera tua, ut viventes, benedicamus te, Domine Deus noster.

Domine Deus Rex omnipotens, libera nos propter nomen tuum, et da nobis locum poenitentiae.

Domine, non est alius Deus praeter te, et quia tibi de omnibus cura est, et quod omnium Dominus es, parce populo tuo, qui das peccantibus largitatem, ut convertantur a malitia in bonitatem.

Miserere, Domine, plebi tuae super quam invocatur nomen tuum, ut sciant omnes qui habitant terram, quia tu es Deus populorum tuorum.

Dimitte, Domine, peccata populi tui secundum multitudinem miserationum tuarum, sicut propitius fuisti patribus nostris, propitius esto et nobis.

Clementissime exaudi, Domine, populum tuum. Deus misereatur. Adimplebitur gloria universa terra.

Omnipotens Deus, moestorum consolatio, laborantium fortitudo, perveniant ad te preces de quacunque tribulatione clamantium, ut omnes sibi in necessitatibus suis misericordiam tuam gaudeant adfuisse, alleluia.

Deprecamur te, Domine, in omni misericordia tua, ut auferatur furor tuus, et ira tua a civitate tua ista, et de domo sancta tua, quoniam peccavimus, alleluia.

Salvator mundi, salva nos supplices tuos, defende populum tuo sanguine redemptum; libera nos, Christe, a periculis, donans nobis vitam aeternam.

Christe, qui regnas in coelis, et sedes ad dexteram Patris, et habitas inter angelos et archangelos, thronos et dominationes, et apostoli tui te **692** laudant, et martyres tibi Hymnum cantant. Confessores in paradiso voce concordant, et dicunt: O beati omnes, qui gloriam Deo dicunt, et habitant cum eo in pace, quia omnes qui propter Deum laboraverunt in terrenis, illos perducis ad coelestia regna; nos autem oportet te laudare et benedicere, quia nos de terra ad coelos vocare dignatus es, all.

Domine Rex, Deus Abraham, dona nobis pluviam super faciem terrae, ut discat populus iste, quia tu es Dominus Deus noster. Nunquid est in idolis gentium qui pluat, nisi tu Deus? non coeli possunt dare pluviam, nisi tu volueris. Tu es Dominus Deus noster, quem expectabamus, dona nobis pluviam.

Ibunt sancti de virtute in virtutem, videbitur Deus Deorum, alleluia, in Sion. Juxta vestibulum. Immutemur.

Peccavimus, Domine, peccavimus tibi; parce peccatis nostris, et salva nos; qui gubernasti Noe super undas diluvii, exaudi nos; qui Jonam de abyssu revocasti, libera nos; qui Petro mergenti manum porrexisti, auxiliare nobis, Christe Fili Dei.

Exaudi nos, Domine, qui exaudisti Jonam de ventre ceti; exaudi nos clamantes, qui exaudisti David prostratum et jacentem in cilicio, clamantes et dicentes: Parce, parce, defende plasma tuum, Deus noster, alleluia.

Ambulate, sancti Dei, ad locum destinatum qui vobis praeparatus est ab origine mundi; ambulate, sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini; aedificata est enim vobis ecclesia nova, ubi populus adorare debeat Majestatem Domini.

Ambulabat Petrus super undas maris, venit ventus validus, turbata est aqua; prae timore clamat: Jube me venire ad te. Ait illi Jesus: Veni, modicae fidei, quare dubitasti?

Placet Jerusalem civitas sancta, ornamento martyrum decorata, cujus plateae sonant laudes de die in diem.

Tu es, Domine Salvator, qui paralyticum longo tempore jacentem, solo sermone sanasti; jube ergo, Domine, ut liberemur a tempore malo; peccavimus tibi, precamur nunc, da nobis indulgentiam, piissime Pater, alleluia.

Cum venerit Filius hominis in sede majestatis suae, et coeperit judicare saeculum per ignem, tunc assistet ante eum omnis chorus angelorum, et congregabuntur ante eum omnes gentes; tunc dicet his qui a dextris erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete praeparatum vobis regnum a constitutione mundi. Et ibunt impii in supplicium aeternum, justi autem in vitam aeternam, et regnabunt cum Deo in saecula.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus, alleluia; quoniam magnus est Dominus, alleluia; gaudebunt.

In sanctis gloriosus est Deus noster; quis similis tibi? sanctimonium tuum, Domine, quod praeparaverunt manus tuae, Domine, qui regnas in aeternum et in saeculum et adhuc, et omnia quae in eis sunt, alleluia.

Sicut pastor portabat ovem perditam, sic portabam et complectebar vos, dicit Dominus; ego feci, ego feram vos; ego creavi vos, ego redemi vos, ego reficiam vos; ego sustinui, ego dimittam peccata vestra. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth, qui per Spiritum sanctum descendit in uterum Virginis, et natus est Dei Filius, redemptor Israel.

693 Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic haereditati tuae; et rege eos, et extolle illos usque in aeternum, alleluia.

Omnipotens Deus, supplices te rogamus et petimus, ut intercessio archangelorum sit pro nobis ad Dominum, Michaelis, et Gabrielis, et Raphaelis, ut digni offeramus Domino Hostias ad altare, et appareamus ante Salvatorem per intercessionem novem ordinum angelorum.

Throni, et dominationes, et principatus, et potestates, cherubim quoque et seraphim intercedant pro nobis, qui non cessant clamare voces: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus exercituum, qui regnas sine fine, dignare famulos tuos hodie exaudire, alleluia.

Benedicat nos trina Majestas Domini, benedicat nos Spiritus sanctus, qui in specie columbae in Jordane fluvio super Christum requievit; ille nos benedicat, qui de coelis dignatus est descendere in terras, et de suo sancto sanguine nos redemit; benedicat Dominus sacerdotium nostrum et introitum nostrum, alleluia .

Natalis sancti Vitalis.

Antiph. Protexisti me, Deus. *Psalm.* Exaudi. *Allel.* Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis. *Allel.* Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus. *Off.* Repleti sumus mane misericordia tua, et exultamus et delectati sumus, alleluia. *Vers.* 1. Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie. *Vers.* 2. Priusquam montes fierent, aut formaretur orbis terrae, a saeculo et in saeculum tu es, Deus, alleluia. *Comm.* Ego sum vitis vera, et vos palmites; qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia *Psal.* Exaudi, Deus, deprecationem.

Natalis sanctorum apostolorum Philippi et Jacobi.

Antiph. Exclamaverunt ad te, Domine, in tempore afflictionis suae, et tu de coelo exaudisti eos, alleluia, alleluia. *Psalm.* Exsultate, justi, in Domino, rectos decet collaudatio. *Allel.* Confitebuntur. *Allel.* Nimis honorati sunt. *Off.* Confitebuntur coeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum. *Vers.* 1. Misericordias tuas, Domine. *Vers.* 2. Quoniam quis in nubibus. *Com.* Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui videt me, Videt et Patrem, alleluia. Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? alleluia, alleluia. *Psal.* ut supra.

Inventio sanctae crucis.

Antiph. Nos autem gloriari oportet. *Psal.* Dominus regnavit, decorem induit; indutus est Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Allel.* Dicite in gentibus quia Dominus

regnavit a ligno. *Off.* Dexter a Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me; non moriar, sed vivam, et **694** narrabo opera Domini. *Ad Com.* Nos autum gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi.

Eodem die Natalis sanctorum Juvenalis, Alexandri et Eventii.

Antiph. Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos, et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. *Psal.* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Resp.* Gloriosus Deus in sanctis, mirabilis in Majestate, faciens prodigia. *Vers.* Dexter a tua, Domine, glorificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicum. *Off.* Repleti sumus mane misericordia tua. *Vers.* 1. Domine, refugium. *Vers.* 2. Priusquam montes fierent. *Com.* Justorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae. Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace. *Psal.* Exsultate justi in Domino.

Natalis sanctorum Gordiani et Epimachi.

Antiph. Sancti tui, Domine, benedicent te. *Psal.* Exaltabo te, Deus meus Rex, et benedicam nomen tuum in saeculum, et in saeculum saeculi. *Resp.* Justorum animae in manu Dei sunt. *Vers.* Visi sunt oculis. *All.* Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis. *Off.* Mirabilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suae, benedictus Deus. *Vers.* 1. Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. *Vers.* 2. Pereant peccatores a facie Dei; justi epulentur, exsultent in conspectu Dei, delectentur in laetitia. *Ad Com.* Justorum animae. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctorum Nerei, Achillei et Pancratii.

Antiph. Ecce oculi Domini super metuentes eum, sperantes in misericordia ejus, alleluia, ut eripiat a morte animas eorum, quoniam adiutor et protector noster est, alleluia, alleluia. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos, et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. *Vers.* Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde, et humiles spiritu salvabit. *Allel.* Sancti tui, Domine, benedicent te,

gloriam regni tui dicent. *Off.* Confitebuntur coeli. *Vers.* 1. Misericordias tuas, Domine. *Vers.* 2. Quoniam quis in nubibus. *Ad Com.* Gaudete, justi, in Domino. *Vers.* Fiat misericordia tua, Domine.

Dedicatio basilicae sanctae Mariae.

Antiph. Terribilis est locus iste; hic domus Dei est, et porta coeli, et vocabitur aula Dei, alleluia. *Psal.* Dominus regnavit, decorem. *Resp.* Locus iste a Deo factus est inaestimabile sacramentum, irreprehensibilis est. *Vers.* Deus, cui astat angelorum chorus, exaudi preces servorum tuorum. **695** *All.* Adorabo ad templum. *Offert.* Domine Deus, in simplicitate cordis mei laetus obtuli universa, et populum tuum qui respectus est vidi cum ingenti gaudio; Deus Israel, custodi hanc voluntatem. Domine Deus. *Vers.* 1. Majestas Domini aedificavit templum, et omnes filii Israel videbant gloriam. *Vers.* 2. Fecit Salomon solemnitatem in tempore illo. *Ad Com.* Domus mea domus Orationis vocabitur, dicit Dominus; in ea omnis qui petit accipit, et qui quaerit invenit, et pulsanti aperietur. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctae Potentianae.

Antiph. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem. *Psal.* Eructavit cor meum. *Resp.* Dilexisti justitiam. *Vers.* Propterea unxit. *Allel.* Specie tua. *Off.* Offerentur regi virgines. *Ad Comm.* Diffusa est gratia.

Ad Missam in litania majore et in Rogationibus.

Antiph. Exaudivit de templo sancto suo vocem meam, alleluia, et clamor meus in conspectu ejus introivit in aures ejus, alleluia, alleluia. *Psal.* Diligam te, Domine, fortitudo mea; Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus. *Allel.* Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Offert.* Confitebor Domino nimis in ore meo, et in medio multorum laudabo eum, qui astitit ad dexteram pauperis, ut salvam faceret a persequentibus animam meam, alleluia. *Vers.* 1. Adjuva me, Domine Deus meus, salvum fac propter misericordiam tuam, ut sciant quia manus tua haec; tu, Domine, fecisti eam. *Vers.* 2. Qui insurgunt in me, confundantur, servus tuus laetabitur; induantur qui detrahebant mihi reverentia. *Ad Com.* Petite et accipietis, quaerite et invenietis, pulsate et aperietur vobis; omnis enim qui petit accipit, et qui quaerit invenit, et pulsanti aperietur, alleluia.

Vigilia Ascensionis Domini.

Antiph. Omnes gentes plaudite manibus, jubilate Deo in voce exsultationis. *Psal.* Subjecit populos nobis, et gentes sub pedibus nostris. *Allel.* Omnes gentes. *Off.* Viri Galilaei, quid admiramini aspicientes in coelum? Hic Jesus qui assumptus est a vobis in coelum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum ascendentem in coelum, alleluia. *Vers.* Cumque intuerentur in coelum euntem illum, ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt: Sic veniet, quemadmodum vidistis eum ascendentem in coelum, alleluia. *Ad Com.* Pater, cum essem cum eis, ego servabam eos, quos dedisti mihi, alleluia. Nunc autem ad te venio; non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo.

696 Die sancto Ascensionis.

Antiph. Viri Galilaei, quid admiramini aspicientes in coelum? alleluia: quemadmodum vidistis eum ascendentem in coelum, ita veniet, alleluia, alleluia, alleluia. *Psalm.* Omnes gentes, plaudite manibus, jub. *Ad Resp.* Ascendit Deus in jubilo, et Dominus in voce tubae. *Vers.* Psallite Deo nostro, psallite, psallite sapienter. *Allel.* Ascendit Deus in jubilatione, et Dominus in voce tubae. *Item aliud Allel.* Dominus in Sina in sancto, ascendens in altum, captivam duxit captivitatem. *Off.* Ascendit Deus in jubilatione, Dominus in voce tubae, alleluia. *Vers.* 1. Omnes gentes, plaudite manibus, jubilate Deo in voce exsultationis. *Vers.* 2. Quoniam Dominus summus, terribilis, Rex magnus super omnem terram. *Vers.* 3. Subjecit populos nobis, et gentes sub pedibus nostris. *Item aliud Off.* Viri Galilaei, quid admiramini aspicientes in coelum? *Vers.* Cumque intuerentur, *ut supra.* *Ad Com.* Psallite Domino qui ascendit super coelos coelorum ad Orientem, alleluia. *Ad Resp.* Date gloriam Deo super Israel.

Dominica post Ascensionem.

Antiph. Exaudi, Domine, vocem meam qua clamavi ad te, alleluia; tibi dixit cor meum: Quaesivi vultum tuum, vultum tuum, Domine, requiram; ne avertas faciem tuam a me, alleluia, alleluia. *Psal.* Dominus illuminatio mea, et salus mea, quem timebo? *Allel.* Qui confidunt in Domino. *Off.* Lauda, anima mea, Dominum. *Ad Com.* Pater, cum essem.

Natalis sancti Urbani.

Antiph. Sacerdotes tui, Domine, induantur justitiam, et sancti tui exsultent. Propter David servum tuum non avertas faciem Christi tui. *Psal.* Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis ejus. *Resp.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. *Vers.* Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocebit ei. *Allel.* Memento, Domine, David, etc. *Off.* Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu ejus. *Vers.* Posui adjutorium in potente, et exaltavi electum de plebe mea. *Ad Com.* Fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram. *Psal. ut supra.*

Sabbato in vigilia Pentecostes, statio ad sanctum Joannem.

Ad Introitum litania. Deinde

Resp. Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus. *Tractus.* 697 Laudate Dominum, omnes gentes: laudate eum, omnes populi. *Vers.* Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas Domini manet in aeternum. *Off.* Emitte spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae; sit gloria Domini in saecula. *Vers.* 1. Benedic, anima mea, Domino: Domine Deus meus, magnificatus es vehementer. *Vers.* 2. Confessionem et decorem induisti, amictus lumine sicut vestimento. *Vers.* 3. Extendens coelos sicut pellem, qui tegis in aquis superiora ejus, qui ponis nubem ascensum tuum. *Ad Com.* Ultimo festivitatis die dicebat Jesus: Qui in me credit, flumina de ventre ejus fluent aquae vivae. Hoc autem dixit de spiritu quem accepturi erant credentes in eum, alleluia, alleluia. *Psal.* Benedic, anima mea, Domino.

Dominica Pentecostes.

Antiph. Spiritus Domini replevit orbem terrarum, alleluia; et hoc quod continet omnia, scientiam habet vocis, alleluia, alleluia, alleluia. *Psalm.* LXVII. *Ad Resp.* Confirma hoc, Deus. *All.* Emitte spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae. *Resp.* Haec dies quam. *Off.* Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis; a templo tuo, quod est in Jerusalem, tibi offerent reges munera. *Vers.* 1. Cantate Domino, psalmum dicite nomini ejus, iter facite ei qui ascendit super occasum, Dominus nomen illi. *Vers.* 2. In ecclesiis benedicite Domino Deo de fontibus Israel. *Vers.* 3. Regna terrae, cantate Deo, psallite Domino, qui ascendit coelos coelorum ad Orientem. *Ad Com.* Factus est repente de coelo sonus, advenientis spiritus vehementis, ubi erant sedentes, allel.; et repleti sunt omnes Spiritu sancto, loquentes magnalia Dei, alleluia, alleluia. *Psal. ut supra.*

Feria secunda.

Antiph. Cibavit eos ex adipe frumenti, alleluia; et de petra melle saturavit eos, alleluia, alleluia, alleluia. *Psal.* Exsultate Deo adiutori nostro, jubilate Deo Jacob. *All.* Venite, exsultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro. *Vers.* Praeoccupemus faciem ejus in confessione, et in psalmis jubilemus ei. *All.* Laudate, pueri, Dominum. *Off.* Intonuit de coelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam, et apparuerunt fontes aquarum, alleluia. *Vers.* 1. Diligam te, Domine, fortitudo mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum, et liberator meus. *Vers.* 2. Liberator meus de gentibus iracundis. *Ad Com.* Spiritus sanctus docebit vos, alleluia, quaecunque dixero vobis, allel. *Psal.* LXXX.

Feria tertia.

Antiph. Accipite jucunditatem laetitiae vestrae, **698** allel., gratias agentes Deo, allel., qui vos ad coelestia regna vocavit, allel., allel., allel. *Psal.* Attendite, populus meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. *All.* Lauda, Jerusalem, Dominum, lauda Deum tuum, Sion. *Allel.* Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo quandiu ero. *Off.* Portas coeli aperuit Dominus, et pluit illis manna ut ederent; panem coeli dedit illis, panem angelorum manducavit homo. *Vers.* 1. Attendite, populus meus, legem meam. *Vers.* 2. Aperiam in parabola os meum, loquar propositiones ab initio. *Ad Comm.* Spiritus qui a Patre procedit, alleluia, ille me clarificabit, alleluia, alleluia. *Psal.* ut supra.

Feria quarta.

Antiph. Deus cum egredereris coram populo tuo, alleluia, iter faciens eis, alleluia, habitans in illis, alleluia, alleluia. *Psal.* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. *All.* Quale volueris, si in diebus jejunii evenerit. *Resp.* Protector noster. *Vers.* Domine Deus virtutum. *Resp.* Convertere, Domine. *Vers.* Domine, refugium. *Off.* Meditabar in mandatis tuis quae dilexi. *Vers.* Pars mea, Dominus, dixi custodire legem tuam. *Ad Com.* Pacem meam do vobis, alleluia, pacem relinquo vobis, alleluia, alleluia. *Psal.* ut supra.

Feria quinta vacat. Feria sexta.

Antiph. Repleatur os meum laude tua, alleluia, ut possim cantare, alleluia; gaudebunt labia mea cum cantavero tibi, alleluia, alleluia. *Psal.* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum; in justitia tua libera me, et eripe me. *Allel. Quod volueris, si in diebus jejunii evenerit. Resp.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. *Offert.* Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo quandiu ero. *Vers.* 1. Qui custodit veritatem in saeculum, facit judicium injuriam patientibus, dat escam esurientibus. *Vers.* 2. Dominus erigit elisos, Dominus diligit justos. *Ad Comm.* Spiritus ubi vult spirat, et vocem ejus audis, alleluia: et nescis unde veniat, et quo vadat, alleluia, alleluia, alleluia *Psalm. ut supra.*

Sabbato in XII lectionibus.

Antiph. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, alleluia, per inhabitantem spiritum ejus in nobis, alleluia, alleluia. *Psal.* Domine Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te. *Respons. 699* Protector noster. *Vers.* Domine Deus virtutum. *Resp.* Propitius esto, Domine. *Vers.* Adjuva nos, Deus salutaris noster. *Resp.* Convertere, Domine. *Vers.* Domine, refugium factus es nobis. *Resp.* Dirigatur Oratio. *Vers.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. *Resp.* Benedictionem, etc. *Off.* Domine Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te: intret Oratio mea in conspectu tuo, Domine. *All.* Inclina aurem tuam ad precem meam, quia repleta est malis anima mea, et vita mea in inferno appropinquavit; aestimatus sum cum descendentibus in lacum. *Vers.* 1. Factus sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber. *Vers.* 2. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non est memor amplius, et ipsi de manu tua repulsi sunt. *Ad Comm.* Non vos relinquam orphanos, veniam ad vos iterum, alleluia, et gaudebit cor vestrum, alleluia, alleluia. *Psalmus.* Attendite, populus meus.

Natalis Sanctorum Martyrum Marcellini et Petri.

Antiph. Clamaverunt justi, et exaudivit eos, et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. *Psal.* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Resp.* Clamaverunt justi. *Vers.* Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde, et

humiles spiritu salvabit. *All.* Sancti tui, Domine, benedicent te, gloriam regni tui dicent. *Off.* Laetamini in Domino et exsultate, justi, et gloriamini, omnes recti corde. *Ad Comm.* Justorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae, visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Natalis Sanctorum Martyrum Primi et Feliciani.

Antiph. Sapientiam sanctorum narrent populi, et laudem eorum nuntiet Ecclesia, nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi, alleluia. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino, rectos decet collaudatio. *Resp.* Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis. *Vers.* Cantate Domino canticum novum, laus ejus in ecclesia sanctorum. *All.* Gaudete, justi, in Domino; rectos decet collaudatio. *Off.* Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suae, benedictus Deus, alleluia. *Vers.* 1. Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. *Vers.* 2. Pereant peccatores a facie Dei; justi epulentur, exsultent in conspectu Dei, delectentur in laetitia. *Ad Com.* Ego vos elegi de mundo ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Natalis sancti Basilidis martyris.

Antiph. Gloria et honore coronasti eum, Domine, et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Psal.* Domine, in virtute tua laetabitur Rex, et super salutare tuum exsultabit vehementer. *Off.* **700** In virtute tua, Domine, laetabitur justus. *Vers.* 1. Vitam petiit. *Vers.* 2. Magna est gloria ejus in salutari. *Ad Comm.* Posuisti, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Eodem die natalis sanctorum Cyrini, Naboris et Nazarii.

Antiph. Intrent in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum; redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum; vindica, Domine, sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *Psal.* Deus, venerunt gentes in haereditatem tuam; polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam. *Resp.* Vindica, Domine, sanguinem sanctorum

tuorum, qui effusus est. *Vers.* Posuerunt mortalia servorum tuorum, escas volatilibus coeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae. *Allel.* Exsultabant sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis. *Offert.* Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis, exsultationes Dei in faucibus eorum. *Vers.* Cantate Domino canticum novum, laus ejus in ecclesia sanctorum, laetetur Israel in eo qui fecit eum, et filiae Sion exsultent in rege suo. *Ad Com.* Posuerunt mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus coeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae; secundum magnitudinem brachii tui posside filios morte punitorum.

Natalis sanctorum Marci et Marcelliani.

Antiph. Salus autem justorum a Domino, et protector eorum est in tempore tribulationis. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus, neque zelaveris facientes iniquitatem. *Resp.* Justorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae. *Vers.* Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace. *Allel.* Sancti tui, Domine. *Offert.* Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium; laqueus contritus est, et nos liberati sumus. *Vers.* 1. Nisi quia Dominus. *Vers.* 2. Torrentem pertransiit anima nostra. *Ad Comm.* Amen dico vobis, quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Venite, benedicti Patris mei, possidete praeparatum vobis regnum ab initio saeculi. *Item alia:* Ego vos elegi de mundo, ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctorum Gervasii et Protasii.

Antiph. Loquetur Dominus pacem in populo suo, et super sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad ipsum. *Psal.* Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. *Resp.* Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in Majestate, faciens prodigia. *Vers.* Dexterata tua, Domine, glorificata est in virtute; dextera manus tua confregit inimicos. *All.* Gaudete, justi, in Domino. *Off.* Laetamini in Domino et exsultate, justi, et gloriamini, omnes recti corde. *Vers.* Pro hac orabit ad te **701** omnis sanctus in tempore opportuno. *Ad Comm.* Posuerunt mortalia.

In vigilia sancti Joannis Baptistae.

Antiph. Ne timeas, Zacharia, exaudita est Oratio tua, et Elisabeth uxor tua pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem; et erit magnus coram Domino, et Spiritu sancto replebitur

adhuc ex utero matris suae, et multi in nativitate ejus gaudebunt. *Psalm.* Domine, in virtute tua laetabitur Rex, et super Salutare tuum exultabit vehementer. *Resp.* Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes, hic venit. *Vers.* Ut testimonium perhiberet de lumine, et pararet Domino plebem perfectam. *Off.* Gloria et honore. *Vers.* Domine Dominus noster. *Ad Com.* Magna est gloria ejus. *Psalm.* ut supra.

In prima Missa de nocte.

Antiph. Justus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur. Plantatus in Domo Domini, in atriis domus Dei nostri. *Psalm.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Resp.* Justus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur in domo Domini. *Vers.* Bonum est. *Off.* In virtute tua, Domine. *Ad Comm.* Posuisti, Domine. *Psalm.* XX.

VIII Kal. Julii. In natali unde supra.

Antiph. De ventre matris meae vocavit me Dominus nomine meo, et posuit os meum ut gladium acutum; sub tegumento manus suae protexit me, qui posuit me quasi sagittam electam. *Psalm.* Bonum est confiteri Domino. *Ad Resp.* Justus ut palma. *Resp.* Priusquam te formarem in utero, novi te; et antequam exires de ventre, sanctificavi te. *Vers.* Misit Dominus manum suam, et tetigit os meum, et dixit mihi. *Allel.* Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis. *Off.* Justus ut palma florebit. *Vers.* 1. Bonum est. *Vers.* 2. Ad annuntiandum mane. *Vers.* 3. Plantati in domo Domini. Item *Off.* Ingressus est Zacharias sacerdos in domo Domini ad horam incensi. Dixit ad eum angelus: Ne timeas, quia exaudita est Oratio tua, et Elisabeth uxor tua pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem, quia in nativitate ejus multi gaudebunt, alleluia. *Vers.* Elisabeth venit tempus pariendi, et peperit filium, quia magnificavit Dominus misericordiam suam, cum venissent ad circumcidendum puerum, et vocabant eum nomine patris sui, respondente matre ejus: Nequaquam. Innuebant patri ejus quem vellet vocari eum, scripsit dicens: Joannes nomen ejus erit; et mirati sunt omnes, quia apertum est os ejus et lingua ejus, et loquebatur, benedicens Deum, quia in nativitate ejus multi gaudebunt. *Ad Com.* Tu puer, propheta Altissimi vocaberis; praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus. *Vers.* Ad dandam scientiam.

In natali sanctorum Joannis et Pauli martyris.

Antiph. Multae tribulationes justorum, et de his omnibus liberavit eos Dominus; Dominus custodit omnia ossa eorum, unum ex his non conteretur. *Psalm.* Benedicam Domino in omni tempore, **702** semper laus ejus in ore meo. *Resp.* Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum; sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron. *Vers.* Mandavit Dominus Benedictionem et vitam usque in saeculum. *All. quale volueris.* *Off.* Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, Domine, benedicis justis. Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti eos. *Vers.* 1. Verba mea auribus percipe, Domine, intellige clamorem meum; intende voci Orationis meae, Rex meus et Deus meus. *Vers.* 2. Quoniam ad te orabo, Domine, quoniam ad te clamabo, Domine, mane, et exaudies vocem meam. *Ad. Com.* Etsi coram hominibus tormenta passi sunt, Deus tentavit eos; tanquam aurum in fornace probavit eos, et sicut holocausta accepit eos. *Psal. ut supra.*

Vigilia sancti Petri.

Antiph. Dicit Dominus Petro: Cum esses junior cingebas te, et ambulabas ubi volebas; cum autem senueris, extends manus tuas, et alius te cinget; et ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit, significans qua morte clarificaturus esset Deum. *Psal.* Coeli enarrant gloriam Dei. *Resp.* In omnem terram exiit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum. *Vers.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. *Off.* Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Vers.* 1. Domine, probasti me et cognovisti me, tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam. *Vers.* 2. Intellixisti cogitationes meas a longe, semitam meam et directionem meam investigasti. *Vers.* 3. Ecce tu, Domine, cognovisti omnia novissima et antiqua, tu formasti me, et posuisti super me manum tuam. *Ad Com.* Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

III Kal. Julii Natalis sancti Petri.

Antiph. Nunc scio vere quia misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni expectatione plebis Judaeorum. *Psalm.* Domine probasti me. *Resp.* Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine. *Vers.* Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi. *All.* Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. *Item All.* Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Off.* Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui in omni progenie et generatione. *Vers.* 1. Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea Regi. *Vers.* 2. Lingua mea calamus scribae velociter scribentis, speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis. *Vers.* 3. Propterea benedixit te Deus in aeternum, accingere gladio tuo circa femur, Potentissime. *Ad*

Com. Simon Joannis, diligis me plus his? Domine, tu omnia nosti, tu scis quia amo te. Pasce oves meas. *Psal. ut supra.*

Pridie Kal. Jul. Natalis sancti Pauli.

Antiph. Scio cui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem. **703** *Psal.* Domine, probasti. *Resp.* Qui operatus est Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes, et cognoverunt gratiam Dei, quae data est mihi. *Vers.* Gratia Dei in me vacua non fuit, sed gratia ejus semper in me manet. *All.* Gaudete, justi, in Domino, rectos decet collaudatio. *Off.* Mihi autem nimis. *Ad Comm.* Amen dico vobis, quod vos qui reliquistis omnia, et secuti estis me, centuplum accipietis, et vitam aeternam possidebitis. *Psal. ut supra.*

Natalis sanctorum Processi et Martiniani.

Antiph. Judicant sancti gentes, et dominantur populis, regnabit Dominus Deus illorum in perpetuum. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Exsultabunt sancti in gloria. *Vers.* Cantate Domino. *All.* Mirabilis Dominus noster in sanctis suis. *Off.* Gloriabuntur in te omnes. *Vers.* Verba mea. *Ad Com.* Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. *Psal.* Nisi quia Dominus.

Pridie Nonas Jul. Octava beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Antiph. Sapientiam sanctorum narrent populi, et laudes eorum nuntiet Ecclesia; nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Justorum animae. *Vers.* Visi sunt oculis. *All.* Sancti tui, Domine, benedicent te, gloriam regni tui dicent. *Off.* Exsultabunt sancti in gloria. *Ad Com.* Justorum animae in manu Dei sunt. *Psal. ut supra.*

Sanctorum septem Fratrum.

Antiph. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini, qui habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum laetantem. *Psal.* Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in saeculum. *Resp.* Anima nostra. *Vers.* Laqueus contritus est. *All.* Laudate, pueri, Dominum. *Off.* Anima nostra. *Vers.* Nisi quia Dominus. *Ad Com.* Quicumque fecerit voluntatem Patris mei qui in coelis est, ipse meus frater, soror et mater est, dicit Dominus. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Benedicti.

Antiph. Justus ut palma. *Psal.* Bonum est confiteri. *Resp.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. *Vers.* Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocebit ei. *All.* Disposui testamentum electis meis, juravi David servo meo. *Off.* Inveni David. *Ad Comm.* Beatus servus quem cum venerit Dominus, invenerit illum vigilantem; amen dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

704 *Sanctae Praxedis.*

Antiph. Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar; et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Psal.* Beati immaculati in via. *Resp.* Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem. *Vers.* Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo justitiae. *All.* Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. *Offert.* Diffusa est gratia. *Ad Comm.* Simile est regnum coelorum homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas; inventa una pretiosa margarita, dedit omnia sua, et comparavit eam. *Psalm.* ut supra.

Natalis sancti Apollinaris.

Antiph. Sacerdotes Dei, benedicite Domino, sancti et humiles corde, laudate Deum. *Psalm.* Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis ejus. *Resp.* Inveni David servum meum. *Vers.* Nihil proficiet inimicus in eo. *Allel.* Memento, Domine, David. *Off.* Veritas mea et misericordia. *Ad Comm.* Semel juravi in sancto meo, semen ejus

in aeternum manebit; et sedes ejus sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in aeternum, et testis in coelo fidelis. *Psal.* Misericordias Domini.

Natalis sancti Felicis.

Antiph. Sacerdotes ejus induantur justitia, et Sancti ejus exultatione exultabunt. *Psalm.* Memento, Domine, David. *Resp.* Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. *Vers.* Non est inventus similis illi qui conservaret legem excelsi. *Off.* Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu ejus. *Ad Comm.* Beatus servus. *Psal ut supra.*

Eodem die natalis sanctorum Simplicii, Faustini et Beatricis.

Antiph. Sapientiam sanctorum narrent populi. *Psalm.* Exsultate, justi, in Domino. *Respons.* Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos, et de omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. *Vers.* Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde, et humiles spiritu salvabuntur. *Allel.* Sancti tui, Domine. *Off.* Gloriabuntur in te omnes. *Ad Com.* Ego vos elegi.

Natalis sanctorum Abdon et Sennes.

Antiph. Intrent in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum. *Psalm.* Deus, venerunt gentes. *Resp.* Gloriosus Deus in sanctis suis. *Vers.* Dexterata tua, Domine, *Allel.* Sancti tui, Domine. *Off.* 705 Mirabilis Deus in sanctis suis. *Ad Com.* Posuerunt mortalia sanctorum. *Psal.* Deus venerunt.

Sancti Petri ad Vincula.

Antiph. Salus populi. *Psal.* Attendite, populus meus, legem meam. *Resp.* Salvum fac populum. *Vers.* Ad te, Domine, clamavi. *All.* Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. *Off.* Populum humilem salvum facies, et oculos superbiorum humiliabis. *Ad Com.* Domine, si tu es.

Natalis sancti Stephani papae.

Antiph. Justus ut palma. *Psal.* Bonum est confiteri. Domino. *Resp.* Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus. *Vers.* Tota die miseretur et commodat, et semen ejus in Benedictione erit. *All.* Disposui testamentum electis meis, juravi David servo meo. *Off.* Inveni David servum meum. *Ad Com.* Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum; euge, serve fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui.

Alia.

Antiph. Sacerdotes ejus induam Salutari. *Psal.* Memento, Domine, David. *Resp.* Os justi meditabitur sapientiam, et lingua ejus loquetur judicium. *Vers.* Lex Dei ejus in corde ipsius, et non supplantabuntur gressus ejus. *Off.* Inveni David. *Vers.* 1. Potens es, Domine. *Vers.* 2. Veritas mea et misericordia mea. *Ad Comm.* Domine, quinque talenta tradidisti mihi. *Psal.* *ut supra.*

Natalis sancti Xysti papae.

Antiphon. Sacerdotes Dei, benedicite Domino. *Psal.* Memento, Domine, David. *Resp.* Sacerdotes ejus induam Salutari, et sancti ejus exsultatione exsultabunt. *Vers.* Illuc producam cornu David, paravi lucernam Christo meo. *All.* Inveni David. *Off.* Inveni David. *Ad Com.* Fidelis servus, et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illi in tempore tritici mensuram. *Psal.* *ut supra.*

Eodem die natal. sanctorum Felicissimi et Agapiti.

Antiph. Salus autem justorum a Domino, et protector eorum est in tempore tribulationis. *Ps.* Noli aemulari in malignantibus. *Resp.* Justorum animae in manu Dei sunt. *Vers.* Visi sunt oculis insipientium mori. *All.* Cantate Domino canticum novum, laus ejus in ecclesia sanctorum. *Offert.* Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam, tu, Domine, benedices justo: Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos. *Vers.* 1. Verba mea auribus. *Vers.* 2. Quoniam ad te orabo, Domine. *Ad Com.* Ego elegi vos de mundo. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Cyriaci.

Antiph. Timete Dominum, omnes sancti ejus, **706** quoniam nihil deest timentibus eum; divites eguerunt, et esurierunt, inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. *Psal.* Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. *Resp.* Timete Dominum, omnes sancti ejus, quoniam nihil deest timentibus eum. *Vers.* Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. *All.* Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis. *Off.* Laetamini in Domino, et exsultate. *Vers.* 1. Beati quorum remissae. *Vers.* 2. Pro hac orabit ad te omnis sanctus. *Ad Com.* Signa eos qui in me credunt, haec sequentur: Daemonia ejicient, super aegros manus imponent, et bene habebunt.

Vigilia sancti Laurentii.

Antiph. Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in saeculum saeculi, cornu ejus exaltabitur in gloria. *Psal.* Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis. *Resp.* Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in saeculum saeculi. *Vers.* Potens in terra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur. *Off.* Oratio mea munda est, et ideo peto ut detur locus voci meae in coelo, quia ibi est judex meus, et conscius meus in excelso; ascendat ad Dominum deprecatio mea. *Vers.* Probavit me Dominus sicut aurum, vias ejus custodivi, et a praeceptis ejus non discessi. *Item aliud.* *Off.* Gloria et honore. *Ad Com.* Qui vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. *Psal.* ut supra.

In natali sancti Laurentii.

Antiph. Confessio et pulchritudo in conspectu ejus, sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus. *Psal.* Cantate Domino. *Resp.* Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. *Vers.* Igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. *Allel.* Beatus vir. *Off.* Confessio et pulchritudo. *Vers.* 1. Cantate Domino canticum novum; cantate Domino, omnis terra. *Vers.* 2. Cantate Domino, et benedicite nomini ejus, annuntiate de die in diem Salutare ejus. *Ad Comm.* Qui mihi ministrat me sequatur; et ubi ego sum, illic et minister meus erit. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Tiburtii.

Antiph. Justus ut palma florebit, sicut cedrus quae est in Libano multiplicabitur. *Psal.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Resp.* Os justi meditabitur sapientiam. *Vers.* Lex Dei ejus in corde. *All.* Gloria et honore coronasti eum, Domine. *Off.* In virtute tua laetabitur justus. *Ad Comm.* Posuisti, Domine, in capite ejus. *Psal.* Domine, in virtute tua.

Natalis sancti Hyppolyti et sociorum.

Antiph. Justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei, et delectentur in laetitia. *Psal.* Exsurgat Deus, **707** et dissipentur inimici ejus; et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. *Resp.* Justorum animae. *Vers.* Visi sunt oculis insipientium mori. *All.* Sancti tui, Domine. *Off.* Anima nostra sicut passer. *Ad Com.* Dico autem vobis amicis meis, ne terreamini ab his qui vos persequuntur. *Item alia:* Amen dico vobis, quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Eusebii.

Antiph. Os justi meditabitur sapientiam et lingua ejus loquetur judicium; lex Dei ejus in corde ipsius. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus. *Resp.* Os justi meditabitur. *Vers.* Lex Dei

ejus. *All.* Justus non conturbabitur. *Off.* Desiderium animae. *Vers.* 1. Vitam petiit. *Vers.* 2. Laetificabis eum. *Vers.* 3. Inveniatur manus tua. *Ad Com.* Beatus servus. *Psal.* ut supra.

Assumptio sanctae Mariae.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis; adducentur regi virgines post eam, proximae ejus adducentur tibi in laetitia et exultatione. *Psal.* Eructavit cor meum verbum bonum. *Resp.* Propter veritatem et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. *Vers.* Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit Rex speciem tuam. *All.* Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. *Offert.* Offerentur Regi virgines post eam, proximae ejus offerentur tibi. *Ad Com.* Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem; propterea unxit te Deus, Deus meus. *Psal.* ut supra.

Octava sancti Laurentii.

Antiph. Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte; igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. *Psal.* Exaudi, Domine, justitiam meam, intende deprecationem meam. *Resp.* Posuisti, Domine, super caput ejus coronam de lapide pretioso. *Vers.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *All.* Gloria et honore coronasti eum, Domine. *Off.* In virtute tua, Domine, laetabitur justus, et super Salutare tuum exsultabit vehementer. Desiderium animae ejus tribuisti ei. *Ad Com.* Qui vult venire post me. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Agapiti.

Antiph. Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde. *Psal.* Exaudi, Deus, Orationem meam, cum deprecor, a timore inimici eripe animam meam. *Resp.* Justus non conturbabitur. *Vers.* Tota die miseretur et commodat. *All.* Beatus vir qui timet Dominum. *Off.* In virtute tua laetabitur. *Ad Com.* Beatus servus. *Psal.* ut supra.

708 Natalis sanctorum Timothei et Symphoriani.

Antiph. Salus autem justorum. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus. *Resp.* Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus. *Vers.* Credidi, propter quod locutus sum, ego autem humiliatus sum nimis. *All.* Sancti tui, Domine. *Off.* Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suae, benedictus Deus, alleluia. *Ad Com.* Ego vos elegi de mundo.

Natalis sancti Genesisii.

Antiph. Gloria et honore coronasti eum, Domine, et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Psal.* Domine Dominus noster. *Resp.* Domine, praevenisti eum. *Vers.* Vitam petiit. *All.* Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus. *Off.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, Domine, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum; posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. *Ad Com.* Qui vult venire.

Natalis sancti Augustini.

Antiph. Dicit Dominus: Sermones mei, quos dedi in os tuum, non deficient de ore tuo. Adest enim nomen, et munera tua accepta erunt super altare meum. *Psal.* Domine, exaudi. *Resp.* Juravit Dominus. *Vers.* Dixit Dominus Domino meo. *All.* Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis ejus. *Off.* Inveni David. *Ad Comm.* Fidelis servus.

Natalis sancti Hermetis.

Antiph. Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus; tota die miseretur et commodat, et semen ejus in Benedictione erit. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus. *Resp.* Justus ut palma florebit. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam. *All.* Beatus vir qui suffert tentationem. *Off.* In virtute tua, Domine. *Ad Com.* Multitudo languentium, et qui vexabantur a spiritibus immundis, veniebant ad eum, quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes. *Psal.* ut supra.

Decollatio sancti Joannis Baptistae.

Antiph. In virtute tua, Domine, laetabitur justus. *Psal.* Vitam petiit. *Resp.* Domine, praevenisti. *Vers.* Vitam petiit. *All.* Beatus vir. *Off.* Justus ut palma. *Ad Com.* Magna est gloria ejus.

Natalis sanctae Sabinae.

Antiph. Cognovi, Domine, quia aequitas judicia tua, et in veritate tua humiliasti me; confige timore tuo carnes meas, a mandatis tuis non me repellas. *Psal.* Beati immaculati in via. *Resp.* Specie tua. *Vers.* Propter veritatem et mansuetudinem. *All.* Diffusa est gratia. *Off.* Filiae regum in honore tuo; astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, **709** circumdata varietate. *Ad Comm.* Principes persecuti sunt me gratis et a verbis tuis formidavit cor meum, laetabor ego super eloquia tua, sicut qui invenit spolia multa; concupivit anima mea testimonia tua, Domine, et dilexit ea vehementer. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctorum Felicis et Adaucti.

Antiph. Sapientiam sanctorum. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Gloriosus Deus in sanctis suis. *Vers.* Dextera tua, Domine. *All.* Gaudete, justi, in Domino, rectos decet collaudatio. *Off.* Laetamini, justi, in Domino. *Ad Com.* Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, dicit Dominus; et quod in aure auditis, praedicate super tecta.

Natalis sanctae Mariae.

Antiph. Vultum tuum, Domine. *Psal.* Eructavit cor meum. *Resp.* Dilexisti justitiam. *Vers.* Propter veritatem. *Allel.* Adducentur regi virgines post eam, proximae ejus offerentur tibi in laetitia. *Off.* Offerentur regi. *Ad Com.* Diffusa est gratia.

Natalis sancti Adriani

Antiph. Laetabitur justus in Domino. *Psal.* Exaudi, Deus, Orationem. *Resp.* Domine, praevenisti. *Vers.* Vitam petiit a te. *All.* Beatus vir. *Off.* Gloria et honore coronasti eum. *Ad Comm.* Posuisti, Domine.

Natalis sancti Gorgonii.

Antiph. Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Psal.* Domine Dominus noster. *Resp.* Posuisti, Domine. *Vers.* Desiderium animae. *All.* Gloria et honore. *Off.* Posuisti, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso, vitam petiit a te, et tribuisti ei. *Vers.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *Vers.* Magna est gloria ejus in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum. *Ad Com.* Posuisti, Domine.

Natalis sanctorum Proti et Hyacinthi.

Antiph. Judicant sancti gentes, et dominabuntur populis; regnabit Dominus eorum in perpetuum. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Vindica, Domine, sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *Vers.* Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus coeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae. *All.* Gaudete, justi, in Domino, rectos decet collaudatio. *Off.* Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, Domine, benedices justo: Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos. *Ad Com.* Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. *Vel* Qui vult venire post me.

Exaltatio sanctae crucis.

Antiph. Nos autem gloriari oportet in cruce **710** Domini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus. *Psal.* Dominus regnavit, decorem. *Resp.* Christus factus est. *Vers.* Propter quod et Deus. *All.* Dicite in gentibus, quia Dominus regnavit a ligno. *Off.* Dexterā Domini. *Ad Comm.* Nos autem gloriari oportet.

Natalis sanctorum Cornelli et Cypriani.

Antiph. Sacerdotes Dei. *Psal.* Memento, Domine, David. *Resp.* Sacerdotes ejus. Illuc producam cornu David. *All.* Disposui testamentum electis meis. *Off.* Veritas mea. *Ad Com.* Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum; euge, serve fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Nicomedis.

Antiph. Laetabitur justus in Domino. *Psalm.* Beati quorum remissae sunt iniquitates. *Resp.* Posuisti, Domine. Desiderium animae ejus. *All.* Justus non conturbabitur. *Off.* Gloria et honore. *Ad Comm.* Qui vult venire post me. *Psal.* ut supra.

Natalis sanctae Euphemiae, ac sanctorum Luciae et Geminiani.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur. *Psalm.* Eructavit cor meum. *Resp.* Diffusa est gratia. *Vers.* Propter veritatem et mansuetudinem. *All.* Specie tua. *Off.* Offerentur regi virgines. *Ad Com.* Simile est regnum coelorum. *Item alia:* In salutari tuo anima mea. *Psalm.* Beati immaculati in via.

Vigilia sancti Matthaei.

Antiph. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Domini, speravi in misericordia Dei mei, et expectabo nomen tuum, quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum. *Psal.* Quid gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate? *Resp.* Justus ut palma florebit. *Vers.* Bonum est confiteri Domino. *Off.* Gloria et honore. *Ad Com.* Posuisti, Domine.

Natalis sancti Matthaei.

Antiph. Os justi meditabitur sapientiam, et lingua ejus loquetur judicium, lex Dei ejus in corde ipsius. *Psalm.* Noli aemulari in malignantibus, neque zelaveris facientes iniquitatem. *Psalm.* Beatus vir qui timet Dominum. *Vers.* Potens in terra erit semen ejus. *All.* Inveni David. *Off.* Posuisti, Domine. *Vers.* 1. Desiderium animae ejus. *Vers.* 2. Magna est gloria. *Ad Com.* Magna est gloria. *Ps.* XX.

Natalis sancti Mauricii.

Antiph. Intret in conspectu tuo, Domine. *Psal.* Deus, venerunt gentes. *Resp.* Gloriosus Deus. *Vers.* Dexterā tua, Domine. *All.* Exsultabunt sancti in gloria. *Off.* Laetamini in Domino. *Ad Com.* Posuerunt mortalia.

711 *Natalis sanctorum Cosmae et Damiani.*

Antiph. Sapientiam sanctorum narrent populi. *Psalm.* Exsultate, justi, in Domino. *Resp.* Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos. *Vers.* Juxta est Dominus. *All.* Sancti tui, Domine. *Off.* Gloriabuntur. *Ad Comm.* Posuerunt mortalia.

Dedicatio basilicae sancti Michaelis.

Antiph. Benedicite Dominum, omnes angeli ejus, potentes virtute, qui facitis verbum ejus, ad audiendam vocem sermonum ejus. *Psalm.* Benedic, anima mea, Domino, et omnia quae intra me sunt nomini sancto ejus. *Resp.* Benedicite Domino, omnes angeli ejus, potentes virtute, qui facitis verbum ejus. *Vers.* Benedic, anima mea, Domino, et omnia interiora mea nomini sancto ejus. *All.* Laudate Dominum, omnes angeli ejus, laudate eum omnes virtutes ejus. *All.* Confitebor tibi, Domine. *Offert.* In conspectu angelorum psallam tibi. *Vers.* 1. Confitebor tibi, Domine. *Vers.* 2. Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terrae. *Ad Com.* Benedicite, omnes angeli Domini, Domino hymnum dicite, et superexaltate eum in saecula.

Natalis sancti Marci.

Antiph. Sacerdotes Dei, benedicite Domino. *Psal.* Benedicite omnia opera Domini Domino. *Resp.* Inveni David. *Vers.* Nihil proficiet. *All.* Memento David. *Off.* Veritas mea. *Ad Com.* Beatus servus.

Vigilia sanctorum Dionysii et sociorum ejus.

Antiph. Salus autem justorum a Domino, et protector eorum est in tempore tribulationis. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus. *Resp.* Vindica, Domine. *Vers.* Posuerunt mortalia.

Natalis sancti Dionysii.

Antiph. Intret in conspectu tuo, Domine. *Psal.* Deus, venerunt gentes. *Respons.* Gloriosus Deus. *Vers.* Dextera tua, Domine. *All.* Gaudete, justi, in Domino. *Off.* Mirabilis Deus. *Ad Comm.* Anima nostra.

Natalis sancti Callixti.

Antiph. Sacerdotes ejus. *Psal.* Memento, Domine, David. *Resp.* Sacerdotes ejus. *Vers.* Illuc producam cornu. *Allel.* Inveni David servum meum. *Off.* Inveni David servum. *Ad Com.* Beatus servus.

Vigilia apostolorum Simonis et Judae.

Antiph. Intret in conspectu. *Psal.* Deus, venerunt gentes. *Resp.* Vindica, Domine, sanguinem servorum tuorum. *Vers.* Posuerunt mortalia servorum tuorum. **712** *Offert.* Exsultabunt sancti. *Ad Comm.* Justorum animae.

Ad Missam.

Antiph. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Psal.* Domine, probasti me, et cognovisti me, tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam. *Resp.* Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Vers.* Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur. *All.* Sancti tui, Domine. *Off.* In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum. *Vers.* Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. *Ad Comm.* Vos qui secuti estis me, sedebitis super sedes, judicantes duodecim tribus Israel. *Psal.* ut supra.

Kal. Novemb. Natalis sancti Caesarii.

Antiph. Confessio et pulchritudo in conspectu ejus. *Psal.* Cantate Domino. *Resp.* Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus. *Vers.* Quotidie miseretur et commodat, et semen ejus in Benedictione erit. *Offert.* In virtute tua, Domine. *Ad Comm.* Qui vult venire post me. *Psal.* ut supra.

Vigilia omnium sanctorum.

Antiph. Judicant sancti gentes. *Psal.* Exsultate, justi, in Domino. *Vers.* Gloriosus Deus. *Vers.* Dextera tua, Domine. *Offert.* Exsultabunt sancti in gloria. *Ad Com.* Dico autem vobis amicis meis, ne terreamini ab his qui vos persequuntur.

In die ad Missam.

Antiph. Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore sanctorum omnium; de quorum solemnitate gaudent angeli, et collaudant filium Dei. *Psal.* Exsultate justi in Domino, rectos decet collaudatio. *Resp.* Timete Dominum, omnes sancti ejus, quoniam nihil deest timentibus eum. *Vers.* Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. *All.* Justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei, et delectentur in laetitia. *Off.* Deus in sanctis suis. *Ad Com.* Gaudete, justi, in Domino.

V Idus Nov. Natalis quatuor Coronatorum.

Antiph. Intret in conspectu tuo, Domine, gemitus. *Psal.* Deus, venerunt gentes. *Resp.* Vindica, Domine, sanguinem servorum tuorum. *Vers.* Posuerunt mortalia. *All.* Sancti tui, Domine. *Offert.* Anima nostra sicut. *Ad Com.* Posuerunt mortalia.

Natalis sancti Theodori.

Antiph. In virtute tua, Domine, *Psalm.* Vitam petiit. *Resp.* Domine, praevenisti. *Vers.* Vitam petiit. *Allel.* Beatus vir. *Offert.* Gloria et honore. *Ad Com.* Posuisti, Domine.

713 Natalis sancti Mennae.

Antiph. Os justi meditabitur. *Psal.* Noli aemulari in malignantibus. *Respons.* Gloria et honore. *Vers.* Et constituisti eum. *All.* Justus non conturbabitur. *Off.* Desiderium animae ejus. *Ad Com.* Magna est gloria ejus.

Eodem die Natalis sancti Martini.

Antiph. Sacerdotes tui. *Psal.* Memento, Domine, David. *Resp.* Inveni David. *Vers.* Nihil proficiet. *All.* Disposui testamentum. *Off.* Inveni David servum meum. *Ad Com.* Domine, quinque talenta tradidisti mihi.

Natalis sanctae Ceciliae.

Antiph. Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar; et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Psal.* Beati immaculati in via. *Resp.* Audi, filia, et vide. *Vers.* Specie tua. *Off.* Offerentur regi virgines. *Ad Com.* Confundantur superbi, quia injuste iniquitatem fecerunt in me; ego autem in mandatis tuis exercebor in tuis justificationibus, ut non confundar. *Item alia:* Fecit iudicium et justitiam; Domine, non calumnientur mihi superbi; ad omnia mandata tua dirigebar, omnem viam iniquitatis odio habui.

Natalis sancti Clementis.

Antiph. Dicit Dominus: Si quis testimonium meum servaverit. *Psal.* Misericordias Domini in aeternum cantabo. *Resp.* Juravit Dominus. *Vers.* Dixit Dominus Domino meo. *All.* Disposui. *Off.* Veritas mea et misericordia mea. *Ad Com.* Beatus servus. *Item alia:* Domine, quinque talenta. *Psal.* ut supra.

Natalis sancti Chrysogoni.

Antiph. Laetabitur justus. *Psalm.* Exaudi, Deus, Orationem meam, cum deprecor. *Resp.* Beatus vir. *Vers.* Potens in terra. *All.* Justus non conturbabitur. *Off.* Gloria et honore. *Comm.* Posuisti, Domine.

Vigilia sancti Andreae apostoli.

Antiph. Dominus secus mare Galileae vidit duos fratres, Petrum et Andream, et vocavit eos: Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum. *Psalm.* Coeli enarrant. *Resp.* Nimis honorati sunt. *Vers.* Dinumerabo eos. *Off.* Gloria, et honore. *Ad Com.* Venite post me, faciam vos piscatores fieri hominum. *Psal.* ut supra.

In natali ejusdem.

Antiph. Mihi autem nimis. *Vers.* Domine, probasti me. *Resp.* Constitues eos principes super omnem terram; memores erunt nominis tui, Domine. **714** *Vers.* Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi. *Allel.* Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Off.* Mihi autem nimis. *Ad Com.* Dicit Andreas Simoni fratri suo: Invenimus Messiam, qui dicitur Christus, et adduxit eum ad Jesum. *Psal.* ut supra.

In ordinatione pontificis.

Antiph. Invocavit me. *Psal.* Qui habitat in adjutorio Altissimi. *Resp.* Inveni David. *Off.* Inveni David servum meum. *Ad Comm.* Fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam.

In ordinatione episcopi.

Antiph. Elegit te Dominus. *Psal.* Exaudiat te Dominus in die tribulationis, protegat te nomen Dei Jacob. *Resp.* Memor sit Dominus omnis sacrificii tui, et holocaustum tuum pingue fiat. *Vers.* Mittat tibi auxilium de sancto, et de Sion tueatur te. *All.* Elegit te Dominus. *Si in Quadragesima evenerit.* *Tract.* Desiderium animae ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *Off.* Memor sit Dominus. *Vers.* Exaudiat te Dominus. *Ad Com.* Unguentum in capite.

Item alia.

Antiph. Sicut fuit cum Moyse. *Psal.* Exaudiat te Dominus. *Resp.* Mittat tibi Dominus. *Vers.* Exaudiat te Dominus. *All.* Disposui testamentum electis meis, juravi David servo meo. *Off.* Veritas mea et misericordia mea cum ipso. *Ad Com.* Laetabimur.

Item alia.

Antiph. Benedixit te hodie. *Psalm.* Deus deorum Dominus locutus est, et vocavit terram. *Resp.* Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua. *Vers.* Congregate illi sanctos ejus, qui ordinant testamentum ejus super sacrificia. *Allel.* Diffusa est gratia. *Si in Quadragesima evenerit. Tract.* Desiderium animae ejus. *Off.* Benedic, anima mea, Domino, et omnia quae intra me sunt, nomini sancto ejus. *Ad Com.* Euntes praedicate Evangelium omni creaturae: Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit condemnabitur.

In ordinatione plurimorum episcoporum.

Antiph. Congregate illi. *Psalm.* Deus deorum Dominus locutus est. *Resp.* Immola Deo sacrificium laudis. *Vers.* Congregate illi sanctos. *Allel.* Sancti tui, Domine. *Off.* Benedic anima. *Ad Com.* Messis quidem multa, operarii vero pauci. Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam .

715 Hebdomada prima post octavam Pentecostes.

Antiph. Domine, in tua misericordia speravi, exsultavit cor meum in salutari tuo; cantabo Domino qui bona tribuit mihi. *Psalm.* Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? Usquequo avertis faciem tuam a me? *Resp.* Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam, quoniam peccavi tibi. *Vers.* Beatus qui intelligit super egenum et pauperem, in die mala liberavit cum Dominus. *Item aliud Resp.* Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; sana me, Domine. *Vers.* Conturbata sunt omnia ossa mea, et anima mea turbata est valde. *All.* Dominus regnavit, decorem indutus est; indutus est Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Offert.* Intende voci orationis meae. *Vers.* 1. Verba mea auribus percipe, Domine. *Vers.* 2. Dirige in conspectu tuo viam meam. *Ad Com.* Narrabo omnia mirabilia tua, laetabor et exsultabo in te; psallam nomini tuo, Altissime. *Psal.* IX.

Hebdomada secunda.

Antiph. Factus est Dominus protector meus, et eduxit me in latitudine; salvum me fecit, quoniam voluit me. *Psalm.* Diligam te, Domine, fortitudo mea, Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus. *Psalm.* Ad Dominum, dum tribularer, clamavi, et exaudivit me. *Vers.* Domine, libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua dolosa. *Item Resp.* Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! *Vers.* Quoniam elevata est magnificentia tua super coelos. *Allel.* Deus iudex justus, fortis et patiens, nunquid irascitur per singulos dies? *Offert.* Domine, convertere, et eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. *Vers.* 1. Domine, ne in ira tua arguas me, neque in furore tuo corripias me. *Vers.* 2. Miserere mihi, Domine, quoniam infirmus sum; sana me, Domine, quoniam conturbata sunt omnia ossa mea. *Ad Com.* Cantabo Domino qui bona tribuit mihi, et psallam nomini Domini Altissimi. *Psalm.* XII.

Hebdomada tertia

Antiph. Respice in me, et miserere mei, Domine, quoniam unicus et pauper sum ego; vide humilitatem meam, et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea, Deus meus. *Psalm.* Ad te, Domine, levavi animam meam; Deus meus, in te confido, non erubescam. *Resp.* Iacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Vers.* Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi. *Item Resp.* Adjutor in opportunitatibus, in tribulatione, sperent in te, qui noverunt te, quoniam non derelinques quaerentes te, Domine. *Vers.* Quoniam non in finem oblivio erit pauperis, patientia pauperum non peribit in aeternum; exurge, Domine, non praevaleat homo. *Allel.* Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus. *Off.* Sperent in te omnes **716** qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te. Psallite Domino qui habitat in Sion, quoniam non est oblitus orationem pauperum. *Vers.* 1. Sedes super thronum qui judicas justitiam; increpasti gentes, et periit impius; nomen eorum delesti in aeternum, et in saeculum saeculi; periit memoria eorum cum sonitu, et Dominus in aeternum permanet. *Vers.* 2. Cognoscetur Dominus judicia faciens, in operibus manuum suarum comprehensus est peccator. *Ad Com.* Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus; inclina aurem tuam, et exaudi verba mea. *Psalm.* Exaudi, Domine, justitiam meam.

Hebdomada quarta.

Antiph. Dominus illuminatio mea et salus, quem timebo? Dominus defensor vitae meae, a quo trepidabo? qui tribulant me inimici mei, infirmati sunt, et ceciderunt. *Psal.* Ipse. Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum. *Resp.* Propitius esto, Domine,

peccatis nostris, ne quando dicant gentes: Ubi est Deus eorum? *Vers.* Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos. *Item Resp.* Exsurge, Domine, non praevaleat homo, judicentur gentes in conspectu tuo. *Vers.* In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur, et peribunt a facie tua, quoniam fecisti iudicium meum et causam meam. *All.* Lauda, anima mea, Dominum; laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo quandiu ero. *Off.* Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus: Praevalui adversus eum. *Vers.* 2. Respice et exaudi me, Domine Deus meus. *Ad Com.* Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus, Deus meus, adjutor meus. *Psal.* X.

Hebdomada quinta.

Antiph. Exaudi, Domine, vocem meam qua clamavi ad te; adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me, Deus salutaris meus. *Psal.* Dominus illuminatio mea et salus mea; quem timebo? *Resp.* Protector noster aspice, Deus, et respice super servos tuos. *Vers.* Domine Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum. *Item Resp.* Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo. *Vers.* Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, et emundabor a delicto maximo. *All.* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum. *Off.* Benedicam Domino qui tribuit mihi intellectum; providebam Deum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commoveat. *Vers.* 1. Conserva me, Domine, dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges. *Vers.* 2. Notas fecisti mihi vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua usque in finem. *Ad Com.* Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae. *Psalm.* XXXII.

717 Hebdomada sexta.

Antiph. Dominus fortitudo plebis suae, et protector salutarium Christi sui est. Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic haereditati tuae, et rege eos usque in saeculum. *Psal.* Ad te, Domine, clamabo; Deus meus, ne sileas a me, ne quando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum. *Resp.* Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *Vers.* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie. *Item Resp.* Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae. *Vers.* Ut videam voluntatem Domini, et protegar a templo sancto ejus. *Allel.* Omnes gentes, plaudite manibus, jubilate Deo in voce exultationis. *Offert.* Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea; inclina aurem tuam, et exaudi verba mea; mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te, Domine. *Vers.* 1. Exaudi,

Domine, justitiam meam, intende deprecationem meam. *Vers.* 2. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me, a facie impiorum qui me affixerunt. *Vers.* 3. Ego autem cum justitia apparebo conspectui tuo, satiabor cum apparuerit gloria tua. *Ad Com.* Circuibo, et immolabo in tabernaculo ejus hostiam jubilationis, cantabo, et psalmum dicam Domino. *Psal.* XXVI.

Hebdomada septima.

Ista hebdomada non est in Antiphonario Romano.

Antiph. Omnes gentes, plaudite manibus, jubilate Deo in voce exsultationis. *Psal.* Quoniam excelsus, terribilis, Rex magnus super omnem terram. *Resp.* Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos. *Vers.* Accedite ad eum et illuminamini, et facies vestrae non confundentur. *Item Resp.* Beata gens, cujus est Dominus Deus ejus, populus quem elegit Dominus in haereditatem sibi. *All.* Eripe me de inimicis meis, etc. *Off.* Sicut in holocausto arietum et taurorum, et sicut in millibus agnorum pinguium, sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, quia non est confusio confidentibus in te, Domine. *Vers.* Et nunc sequimur in toto corde, et timemus te, et quaerimus faciem tuam, Domine, ne confundas nos; sed fac nobis juxta mansuetudinem tuam, et secundum multitudinem misericordiae tuae, quia non est confusio confidentibus in te, Domine. *Ad Com.* Inclina aurem tuam, accelera ut eruas me. *Psal.* XXX.

Hebdomada octava.

Antiph. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui; secundum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terrae; justitia plena est dextera tua. *Psal.* Magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. *Resp.* Liberasti nos, Domine, ex affligentibus nos, et eos qui nos oderunt confundisti. *Vers.* In deo laudabimur **718** tota die, et nomini tuo confitebimur in saecula. *Resp.* Esto mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias. *Vers.* Deus, in te speravi, Domine, non confundar in aeternum. *All.* Te decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi reddetur votum in Jerusalem. *Vers.* Replebimur in bonis domus tuae; sanctum est templum tuum, mirabile in equitate. *Off.* Populum humilem salvum facies, Domine, et oculos superbiorum humiliabis, quoniam quis Deus praeter te, Domine? *Vers.* 1. Liberatore meo de gentibus iracundis, et ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripies me. *Vers.* 2. Clamor meus. *Ad Com.* Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus. Beatus vir qui sperat in eo. *Psal.* Benedicam Domino.

Hebdomada nona.

Antiph. Ecce Deus adjuvat me, et Dominus susceptor est animae meae. Averte mala inimicis meis, in veritate tua disperde illos, protector meus, Domine. *Psal.* Deus, in nomine tuo saluum me fac, et in virtute tua iudica me. *Resp.* Esto mihi in Deum protectorem, et in locum refugii, ut saluum me facias. *Vers.* Deus, in te speravi. *Item Resp.* Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *Vers.* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea Regi. *All.* Attendite, populus meus, legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei. *Off.* Justitiae Domini rectae laetificantes corda, et dulciora super mel et favum; nam et servus tuus custodit ea. *Vers.* 1. Praeceptum Domini lucidum, illuminans oculos; timor Domini sanctus, permanens in saeculum saeculi; iudicia Domini vera, justificata in semetipsa. *Vers.* 2. Et erunt ut complacent eloquia oris mei, et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. *Ad Com.* Primum quaerite regnum Dei, et omnia adjicientur vobis, dicit Dominus. *Psal.* ut supra.

Hebdomada decima.

Antiph. Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi, et humiliavit eos, qui est ante saecula, et manet in aeternum. Jacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Psal.* Exaudi, Deus, Orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam; intende mihi, et exaudi me. *Resp.* Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra. *Vers.* Quoniam elevata est magnificentia tua super coelos. *Item Resp.* Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia magna solus a saeculo. *Vers.* Suscipiant montes pacem populo tuo, et colles justitiam. *All.* Exsultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob, sumite psalmum jucundum cum cithara. *Off.* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam; neque irrideant me inimici mei, etenim universi qui te expectant non confundentur. *Ad Com.* Acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta super altare tuum, Domine. *Psal.* L.

719 Hebdomada undecima.

Antiph. Deus in loco sancto suo, Deus qui inhabitare facit unanimes in domo, ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suae. *Psalm.* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. *Resp.* Custodi me, Domine, ut pupillam

oculi. *Vers.* De vultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui videant aequitates. *Item Resp.* Sciant gentes, quoniam nomen tibi Deus, tu solus Altissimus super omnem terram. *Vers.* Deus meus, pone illos ut rotam et sicut stipulam ante faciem venti. *All.* Domine Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te. *Off.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me. Domine, clamavi ad te, et sanasti me. *Vers.* Domine, abstraxisti ab inferno animam meam, salvasti me a descendentibus in lacum. *Ad Com.* Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis frugum tuarum, ut impleantur horrea tua saturitate, et vino torcularia redundabunt. *Psal. ut supra.*

Hebdomada duodecima.

Antiph. Deus, in adiutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum me festina; confundantur et revereantur inimici mei, qui quaerunt animam meam. *Psalm.* Avertantur retrorsum et erubescant, qui volunt mihi mala. *Resp.* In Deo speravit cor meum, et adjutus sum; et refluoruit caro mea, et ex voluntate mea confitebor illi. *Vers.* Ad te, Domine, clamavi; Deus meus, ne sileas, ne discedas a me. *Item Resp.* Protector noster. *Vers.* Domine Deus virtutum. *Offert.* Precatus est Moyses in conspectu Domini Dei sui, et dixit: Quare, Domine, irasceris in populo tuo? parce irae animi tui. Memento Abraham, Isaac, Jacob, quibus jurasti dare terram fluentem lac et mel. Et placatus factus est Dominus de malignitate, quam dixit facere populo suo. *Vers.* Dixit Dominus ad Moysen: Invenisti gratiam in conspectu meo, et scio te prae omnibus. Et festinans Moyses, inclinavit se in terram, et adoravit, dicens: Scio quia Misericors es in millibus, auferens iniquitatem et peccata. Dixit Moyses et Aaron ad omnem synagogam filiorum Israel: Accedite ante Deum; Majestas Domini apparuit in nube, et exaudivit murmurationem vestram in tempore. *Ad Com.* De fructu operum tuorum, Domine, satiabitur terra, ut educas panem de terra, et vinum laetificet cor hominis; ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmet. *Psalm.* CIII.

Hebdomada decima tertia.

Antiphon. Respice, Domine, in testamentum tuum, et animas pauperum tuorum ne derelinquas in finem. Exsurge, Domine, et iudica causam tuam, et ne obliviscaris voces quaerentium te. *Psalm.* Ut quid, Deus, repulisti in finem? Iratus est furor tuus super oves pascuae tuae? *Resp.* Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. **720** *Vers.* In Domino laudabitur anima mea; audiant mansueti, et laetentur. *Item Resp.* Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *Vers.* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie. *All.* Dominus regnavit, decorem. *Offert.* In te speravi, Domine, dixi: Tu es Deus meus; in manibus tuis tempora mea. *Vers.* 1. Illustra faciem tuam super servum tuum, et salvum fac filium ancillae

tuae. *Vers.* 2. Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam abscondisti timentibus te. *Ad. Comm.* Panem de coelo dedisti nobis, Domine, habentem omne delectamentum, et omnem saporem suavitatis. *Psalm. ut supra.*

Hebdomada decima quarta.

Antiph. Protector noster aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui, quia melior est dies una in atriis tuis super millia. *Psalm.* Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum? concupiscit et deficit anima mea in atria Domini. *Resp.* Respice, Domine, in testamentum tuum, et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *Vers.* Exsurge, Domine, judica causam tuam; memor esto opprobrii servorum tuorum. *Item Resp.* Domine, exaudi orationem meam. *All.* Venite, exsultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro. *Vers.* Praeoccupemus faciem ejus in confessione et in Psalmis jubilemus ei. *Off.* Immittet angelum Dominus in circuitu timentium eum, et eripiet eos. Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus. *Ad Com.* Panis quem ego dederò, caro mea est, pro saeculi vita. *Psalm. ut supra.*

Hebdomada decima quinta.

Antiph. Inclina, Domine, aurem tuam ad me et exaudi me; salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te; miserere mihi, Domine, quoniam ad te clamavi tota die. *Psalm.* Laetifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi. *Resp.* Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. *Item Resp.* Timebunt gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terrae gloriam tuam. *Vers.* Quoniam aedificavit Dominus Sion, et videbitur in majestate sua. *All.* Quoniam Deus magnus Dominus, et Rex magnus super omnem terram. *Off.* Exspectans exspectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam; et misit in os meum canticum novum, Hymnum Deo nostro. *Ad Com.* Qui manducat carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in eo, dicit Dominus. *Psalm. ut supra.*

Hebdomada decima sexta.

Antiph. Miserere mihi, Domine, quoniam ad te clamavi tota die; quia tu, Domine, suavis ac mitis es, et copiosus in misericordia omnibus invocantibus te. *Psalm.* Inclina, Domine, aurem

tuam mihi, et exaudi me, quoniam inops et pauper sum ego. **721** *Resp.* Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine. *Vers.* Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus. *Item Resp.* Misit Dominus verbum suum. *Vers.* Confiteantur Domino. *All.* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae multae. *Offert.* Domine, in auxilium meum respice. Confundantur et revereantur, qui quaerunt animam meam ut auferant eam. Domine, in auxilium meum respice. *Vers.* Avertantur retrorsum et erubescant, qui volunt mihi mala. *Ad Com.* Domine, memorabor iustitiae tuae solius. Deus, docuisti me a juventute mea, et usque in senectam et senium; Deus, ne derelinquas me. *Psal.* LXX.

Hebdomada decima septima.

Antiph. Justus es, Domine, et rectum iudicium tuum. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam. *Psalm.* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Resp.* Timebunt gentes. *Vers.* Quoniam aedificavit. *Item Resp.* Bonum est confidere in Domino. *Vers.* Bonum est sperare. *All.* Jubilate Deo, omnis terra, servite Domino in laetitia. *Offert.* Oravi Deum meum ego Daniel, dicens: Exaudi, Domine, preces servi tui, illumina faciem tuam super sanctuarium tuum, et propitius intende populum istum, super quem invocatum est nomen tuum, Deus. *Vers.* 1. Adhuc me loquente, et orante, et narrante peccata mea, et delicta populi mei Israel. *Vers.* 2. Audivi vocem dicentem mihi: Daniel, intellige verba quae loquor tibi, quia ego missus sum ad te; nam et Michael venit in adjutorium meum. *Ad Com.* Vovete et reddite Domino Deo vestro omnes qui in circuitu ejus affertis munera, terribili et ei qui aufert spiritum principum, terribili apud omnes reges terrae. *Psal.* Notus in Judaea Deus.

Feria quarta mensis septimi. Ad sanctam Mariam.

Antiph. Exsultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob; sumite psalmum jucundum cum cithara, canite initio mensis tuba, quia praeceptum in Israel est, et iudicium Deo Jacob. *Psalm.* Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Aegypti. *Resp.* Quis sicut Dominus Deus qui in altis habitat, et humilia respicit in coelo et in terra? *Vers.* Suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem. *Resp.* Tribulationes. *Offert.* Meditabar in mandatis tuis, quae dilexi valde; et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi. *Vers.* 1. Pars mea Dominus. *Vers.* 2. Miserere mei secundum eloquium tuum. *Ad Comm.* Comedite pinguis, et bibite mustum, et mittite partes eis qui non praeparaverunt sibi; sanctus enim dies Domini est; nolite contristari, gaudium etenim Domini est fortitudo nostra. *Psal.* ut supra.

Feria sexta. Statio ad sanctos duodecim apostolos.

Antiph. Laetetur cor quaerentium Dominum, et confortamini, quaerite faciem ejus semper. *Psalm.* Confitemini **722** Domino, et invocate nomen ejus, annuntiate inter gentes opera ejus. *Resp.* Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *Vers.* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie. *Offert.* Benedic, anima mea, Domino, et noli oblivisci omnes retributiones ejus, et renovabitur sicut aquilae juvenus tua. *Vers.* Dominus in coelo. *Ad Com.* Aufer a me opprobrium et contemptum, quia mandata tua exquisivi, Domine; nam et testimonia tua meditatio mea est. *Psal.* Beati immaculati in via.

Sabbato in XII lectionibus ad sanctum Petrum.

Antiph. Venite, adoremus Deum, et procidamus ante Dominum, ploremus ante eum qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster. *Psal.* Venite, exsulemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro. [*Resp.* Ego dixi: Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. *Vers.* Beatus qui intelligit super egenum et pauperem, in die mala liberabit eum Dominus. *Resp.* Timebunt gentes. *Vers.* Quoniam aedificavit. *Resp.* Bonum est confidere in Domino. *Vers.* Bonum est sperare in Domino. *Resp.* Liberasti nos, Domine. *Vers.* In Deo laudabimur. *Hymn.* Benedictus es, Domine. *Tract.* Laudate Dominum, omnes gentes.] *Offert.* Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te; intret Oratio mea in conspectu tuo, Domine. *Ad Com.* Mense septimo festa celebrabitis, cum in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum eduxerim eos de terra Aegypti, ego Dominus Deus vester. *Psal.* ut supra.

Hebdomada decima octava.

Antiph. Da pacem, Domine, sustentibus te, ut prophetae tui fideles inveniantur; exaudi preces servi tui, et plebis tuae Israel. *Psalm.* Dilexi, quoniam exaudiet Dominus vocem Orationis meae. *Resp.* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. *Vers.* Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis. *All.* Confitemini Domino, et invocate nomen ejus; annuntiate inter gentes opera ejus. *Offert.* Sanctificavit Moyses altare Domino, offerens super illud holocausta; et immolans victimas, fecit sacrificium

vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel. *Vers.* 1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Ascende ad me in montem Sina, et stabis super cacumen ejus. Surgens Moyses ascendit in montem ubi constituit ei Deus; et descendit ad eum Dominus in nube, et assitit ante faciem ejus. Videns Moyses, procidens adoravit, dicens: Obsecro, Domine, dimitte peccata populi tui, et dixit ad eum Dominus: Faciam secundum verbum tuum. *Vers.* 2. Oravit Moyses Dominum, et dixit: Si inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi teipsum manifeste ut videam te. Et locutus est ad eum Dominus, dicens: Non enim videbit me homo, et vivere potest, sed esto super altitudinem lapidis, **723** et protegat te dextera mea, donec pertranseam. Dum pertransiero, auferam manum meam, et tunc videbis gloriam meam. Facies autem mea non videbitur tibi, quia ego sum Deus ostendens mirabilia in terra. *Ad Comm.* Tollite hostias, et introite in atria ejus, adorate Dominum in aula sancta ejus. *Psal.* LXXXV.

Hebdomada decima nona.

Antiph. Salus populi ego sum, dicit Dominus. De quacunque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos, et ero illorum Dominus in perpetuum. *Psal.* Attendite, populus meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. *Resp.* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. *Vers.* Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis. *Item Resp.* Dirigatur Oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. *Vers.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. *All.* Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum; cantabo et psallam tibi in gloria mea. *Offert.* Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me, Domine, et super iram inimicorum meorum extendes manum tuam, et salvum me fecit dextera tua. *Vers.* 1. In quacunque die invocavero te, exaudi me, multiplicabis in anima mea virtutem. *Vers.* 2. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo. *Ad Com.* Tu mandasti mandata tua custodiri nimis; utinam dirigantur viae meae ad custodiendas justificationes tuas! *Psal.* CXVIII.

Hebdomada vigesima.

Antiph. Omnia quae fecisti nobis, Domine, in vero iudicio fecisti, quia peccavimus tibi, et mandatis tuis non obedivimus; sed da gloriam nomini tuo, et fac nobiscum secundum multitudinem misericordiae tuae. *Psal.* Beati immaculati in via. *Resp.* Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. *Vers.* Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione. *Item Resp.* Eripe me, Domine, de inimicis meis. *Vers.* Liberator meus. *All.* Redemptionem misit Dominus populo suo, mandavit in aeternum testamentum suum. *Offert.* Super flumina Babylonis illic sedimus et flevimus, dum recordaremur tui, Sion. *Vers.* 1. Si oblitus fuero tui, Jerusalem, oblivioni detur dextera mea. *Vers.* 2. Memento, Domine, filiorum Edom in die Jerusalem. *Ad Com.* Memento verbi

tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti; haec me consolata est in humilitate mea. *Psal. CXVIII, ut supra.*

Hebdomada vigesima prima.

Antiph. In voluntate tua, Domine, universa sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuae; tu enim fecisti omnia, coelum, et terram, et universa quae coeli ambitu continentur. *Psal.* Beati immaculati. *Resp.* Domine, refugium factus es nobis, a generatione et progenie. *Vers.* Priusquam montes **724** fierent, aut formaretur terra et orbis, a saeculo et in saeculum tu es Deus. *All.* Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini. *Vers.* Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in saeculum. *Offert.* Vir erat in terra nomine Job, simplex et rectus, ac timens Deum, quem Satan petiit ut tentaret, et data est ei potestas a Domino in facultate et in carne ejus, perdiditque omnem substantiam ipsius, et filios, carnem quoque ejus gravi ulcere vulneravit. *Vers.* 1. Utinam appenderentur peccata mea, utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui, quibus iram merui, et calamitas, et calamitas, et calamitas quam patior, haec gravior appareret. *Vers.* 2. Quae est enim, quae est enim, quae est enim fortitudo mea, ut sustineam? aut quis finis meus, ut patienter agam? *Vers.* 3. Nunquid fortitudo lapidum est fortitudo mea? aut caro mea aenea est? aut caro mea aenea est? *Vers.* 4. Quoniam, quoniam, quoniam non revertetur oculus meus, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona, ut videam bona. *Ad Comm.* In salutari tuo defecit anima mea, et in verbum tuum speravi, quando facies de persequentibus me iudicium? Iniqui persecuti sunt me, adjuva me, Domine Deus meus. *Psal. ut supra.*

Hebdomada vigesima secunda.

Antiph. Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit? quia apud te propitiatio est, Deus Israel. *Psalm.* De profundis clamavi ad te, Domine, Domine, exaudi vocem meam. *Resp.* Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum. *Vers.* Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron. *Vers.* Mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in saeculum. *All.* Qui timent Dominum, sperent in eo; adjutor et protector eorum est. *Off.* Recordare mei, Domine, omnipotentia tua dominans; da sermonem rectum et bene sonantem in os meum, ut placeant verba mea in conspectu principis. *Vers.* Everte cor ejus in odium repugnantium nobis, et in eos qui consentiunt eis. Nos autem libera in manu tua, Deus noster, in aeternum. *Ad Com.* Dico vobis, gaudium est angelis Dei super uno peccatore poenitentiam agente. *Psal. ut supra.*

Hebdomada vigesima tertia.

Antiph. Dicit Dominus: Ego cogito cogitationes pacis, et non afflictionis; invocabitis me, et ego exaudiam vos, et reducam captivitatem vestram de cunctis locis. *Psal.* Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. *Resp.* Timebunt gentes. *Vers.* Quoniam aedificavit. *Item Resp.* Liberasti nos, Domine, ex affligentibus nos, et eos qui nos oderunt, confudisti. *Vers.* In Deo laudabimur tota die, et nomini tuo confitebimur in saecula. *All.* Dilexi, quoniam exaudiet Dominus vocem Orationis meae. *Off.* De profundis clamavi ad te, **725** Domine, Domine, exaudi vocem meam. *Vers.* 1. Fiant aures tuae intendentes in Orationem servi tui. *Vers.* 2. Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit? *Ad Com.* Amen dico vobis, quicquid orantes petitis, credite quia accipietis, et fiet vobis. *Psal.* De profundis.

De sanctissima Trinitate.

Antiph. Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa unitas; confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Psal.* Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu, laudemus et superexaltemus eum in saecula. *Resp.* Benedictus est Domine, qui intueris abyssos, et sedes super cherubim. *Vers.* Benedicite Deum coeli. *All.* Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum, et laudabilis in saecula. *Off.* Benedictus sit Deus Pater, unigenitusque Dei Filius, sanctus quoque Spiritus, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Vers.* Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu, laudemus et superexaltemus eum in saecula. *Ad Com.* Benedicite Deum coeli, et coram omnibus viventibus confitemini ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Pro iter agentibus.

Antiph. Benedictus Dominus Deus. *Psal.* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum, a facie ejus. *Resp.* Si ambulem in medio umbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es, Domine. *Vers.* Virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt. *Resp.* Eripe me de inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me libera me. *Vers.* Liberator meus de gentibus iracundis. *Off.* Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea. *Vers.* Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, ut non dominetur mei omnis injustitia. *Ad Com.* Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Utinam dirigantur viae meae ad custodiendas justificationes tuas.

In agenda mortuorum.

Antiph. Requiem aeternam dona eis, Domine, et **726** lux perpetua luceat eis. *Psal.* Te decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi reddetur votum in Jerusalem: exaudi Orationem meam, ad te omnis caro veniet *Resp.* Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. *Vers.* Anima ejus in bonis demoretur, et semen ejus haereditet terram. *Off.* Erue, Domine, animas eorum ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter sanctos tuos resuscitari mereantur. *Vers.* Tuam, Deus piissime Pater, deposcimus pietatem, ut eis tribuere digneris placitas et quietas mansiones. *Ad Com.* Audiui vocem de coelo, dicentem mihi: Scribe, beati mortui qui in Domino moriuntur; amodo jam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis. Opera enim illorum sequuntur illos.

Item alia.

Antiph. Subvenite, sancti Dei, succurrite angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. *Psalm.* Anima ejus in bonis demoretur, et semen ejus haereditet terram. *Resp.* Convertere, anima mea, in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi. *Vers.* Quia eripuit animam meam de morte, oculos meos a lacrymis, pedes meos a lapsu. *Off.* Miserere mihi, Deus, secundum. *Vers.* 1. Quoniam iniquitatem meam ego. *Vers.* 2. Tibi soli peccavi. *Item Off.* Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me; non moriar, sed vivam et narrabo opera Domini. *Vers.* 1. In tribulatione mea invocavi Dominum, et exaudivit me in latitudine Dominus. *Vers.* 2. Impulsus versatus sum ut caderem, et Dominus suscepit me. *Item Off.* Convertere, Domine, et eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. *Vers.* 1. Domine, ne in ira tua arguas me, neque in furore tuo corripas me. *Vers.* 2. Miserere mihi, Domine, quoniam infirmus sum; sana me, Domine, quoniam conturbata sunt omnia ossa mea. *Ad Comm.* Ego sum resurrectio et vita, dicit Dominus. Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet.

APPENDIX

Feria secunda, pro peccatis.

Ant. Si iniquitates, *ut sup.* *Psalm.* De profundis. *Resp.* Propitius esto. *Vers.* Adjuva nos. *All.* Domine, refugium. *Off.* Sicut in holocaust. *Ad Comm.* Amen. dico vobis.

Feria tertia, de angelis.

Antiph. Adorate Dominum, omnes angeli. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Resp.* Benedicite Dominum. *Vers.* Benedic, anima. *All.* Laudate Deum. *Offert.* In conspectu angelorum. *Ad Com.* Benedicite, omnes angeli.

Feria quarta, de sapientia.

Antiph. O sapientia. *Psalm.* et *Resp.* Domine Dominus noster. *Vers.* Quoniam elevata est. *All.* Quoniam Deus magnus *Off.* Dominus possedit me. *Ad Com.* O sapientia.

Feria quinta, de charitate.

Antiph. Domine Deus Patrum nostrorum. *Resp.* Caritas Dei diffusa est. *Vers.* Caritas non quaerit. *Allel.* Caritas Dei. *Off.* Diligamus nos invicem. *Ad Com.* Caritas Dei.

Feria sexta, de sancta cruce.

Antiph. Nobis autem gloriari. *Psalm.* Dominus regnavit, decorem. *Resp.* Christus factus est. *Vers.* Propter quod. *Allel.* Dominus regnavit a ligno. *Off.* Deus enim firmavit. *Ad Com.* Nos autem.

Feria septima, de virginibus.

Antiph. Vultum tuum deprecabuntur. *Psalm.* Eructavit. **727** *Resp.* Diffusa est. *Vers.* Propter veritatem. *All.* Specie tua. *Off.* Diffusa est. *Ad Com.* Dilexisti.

Gaude Eia unica columba speciosa.

Sponsa superno regi consociata. Beata semper Dei genitrix pia virgo Maria.

Praeclara dies nobis instat quae temporum affert orbita revoluta. Haec solemnitates est animae festivitas nostrae merito veneranda. Celebremus eam lingua vocifera. Decantantes laudes Domino debitas voce clara. Gratulemur in ea corde pio, Dominum rogantes mente pura. Ut delicta nostra tergat manu sua. Quibus expediti cantica psallamus in excelsa. Summa pia gratia nostra conservando corpora **728** custodita. De gente fera Normanica nos libera, quae nostra vastat Deus regna. Senum jugulat et juvenum ac virginum puerorum quoque catervam. Repelle precamur cuncta a nobis mala. Convertite, rogamus, Domine, supplices nos ad te Rex gloriae, es qui vera pax, salus pia, spes et firma. Dona nobis pacem atque concordiam. Largire nobis spem et integram fidem, simul veram charitatem continuam concede nobis et perfectam. Sanctorum precibus nos adjuvemur ad haec impetranda. De quorum passione gratulamur gloriosa. Sit laus pax et gloria Trinitati quam maxima cuncta per saecula. Amen .